

Aika 25.05.2026, klo 15:03 - 17:14

Paikka Monitoimikeskus Silta, kokoontuminen aulassa

Käsitellyt asiat

- § 103 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 104 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 105 Ajankohtaiset asiat**
- § 106 Konikallion tuulipuiston osayleiskaava, hyväksyminen**
- § 107 Valtuuston 27.4.2026 päätösten toimeenpano**
- § 108 Valtuustoaloite 3/2024; Hämeenkyrön kunta tarvitsee matkailun ja kulttuurin edistämishjelman**
- § 109 Valtuustoaloite 6/2025; johtamisen arvioinnin laajentaminen henkilöstökertomuksessa**
- § 110 Valtuustoaloite 8/2025; Hämeenkyrön kunnan arkiston turvaaminen**
- § 111 Valtuustoaloite 10/2025; vieraslajien torjunnan pelillistäminen ja tukitoimet Hämeenkyrön kunnan alueella**
- § 112 Valtuustoaloite 11/2025; Lavajärven leiriranta**
- § 113 Valtuustoaloite 12/2025; tuulivoimaloille/tuulivoimapuistolle ympäristölupa**
- § 114 Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen muuttaminen**
- § 115 Varhaiskasvatus, apulaisjohtajien virkojen lakkauttamiset 2026**
- § 116 Ulkoliikuntapaikkojen hoidon siirto sivistyspalveluilta elinympäristöpalveluille**
- § 117 Osavuosikatsaus 1/2026**
- § 118 Taloussuunnitelma 2026-2028, muutostalousarvio 2/2026**
- § 119 Elinkeinopoliittinen työryhmä (ELPO) 2025-2029**
- § 120 Tilinpäätös 2025**
- § 121 Viranhaltijoiden päätösluettelot ja toimielinten pöytäkirjat**
- § 122 Otto-oikeuspykälä**
- § 123 Ilmoitusasiat**

Saapuvilla olleet jäsenet

Esa Järvenpää, puheenjohtaja
Timo Mäkelä, 1. varapuheenjohtaja
Rauno Mäki, 2. varapuheenjohtaja
Eeva Harhala
Pirjo Järvensivu
Tanja Lahti
Mirka Löf
Viljo Paavola
Katariina Pylsy

Muut saapuvilla olleet

Jyri Lammela, henkilöstöpäällikkö, sihteeri
Pasi Eloranta, saapui 15:08
Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja
Kirsi Parhankangas
Tarja Soukko

Poissa

Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Allekirjoitukset

Esa Järvenpää
Puheenjohtaja

Jyri Lammela
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

27.05.2026

27.05.2026

Eeva Harhala

Tanja Lahti

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on julkaistu Hämeenkyrön kunnan yleisessä tietoverkossa (www.hameenkyro.fi) Kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 27.5.2026.

Erja-Riitta Myllymäki, hallintopalvelusihteeri

§ 103

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosääntö 4 §: Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus ja -velvollisuus, viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä (Kuntalaki 103 §).

Ehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyväksytään asialistalle §:t: 103-123.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanjohtaja Johanna Rannanjärvi oli estynyt osallistumasta kokoukseen. Hänen sijallaan esittelijänä toimi talous- ja hallintojohtaja Tiina Paloranta. Kokouksen sihteerinä toimi henkilöstöpäällikkö Jyri Lammela.

Pasi Eloranta oli poissa kokouksen aloitusvaiheessa.

§ 104

Pöytäkirjan tarkastus

Hallintosääntö 16 §: Pöytäkirja tarkastetaan ensisijaisesti sähköisesti.

Hallitus valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Tanja Lahti ja Eeva Harhala.

Päätös

Hyväksyttiin.

Hallitus piti tauon tämän asian käsittelyn jälkeen ja kuuli paikalle kutsuttuja asiantuntijoita.

Pasi Eloranta saapui kokoukseen tauon aikana.

§ 105

Ajankohtaiset asiat

Kunnanjohtaja selostaa ajankohtaisia valmistelussa olevia asioita.

Ehdotus

Hallitus saa tiedokseen kunnanjohtajan kertomat ajankohtaiset asiat.

Päätös

Hallitus kuuli ajankohtaiset asiat, mm. osburahan käyttökohteen valintaprosessi.

Kunnanhallitus, § 174,21.06.2021

Kunnanhallitus, § 325,20.12.2021

Kunnanhallitus, § 6,17.01.2022

Kunnanhallitus, § 62,21.03.2022

Kunnanhallitus, § 177,21.08.2023

Kunnanhallitus, § 188,28.08.2023

Kunnanhallitus, § 45,12.02.2024

Kunnanhallitus, § 192,20.10.2025

Kunnanhallitus, § 106, 25.05.2026

§ 106

Konikallion tuulipuiston osayleiskaava, hyväksyminen

HMKDno-2021-372

Kunnanhallitus, 21.06.2021, § 174

Valmistelijat / lisätiedot:

Antero Alenius, kunnanjohtaja, antero.alenius@hameenkyro.fi

Liitteet

1 2021-06-14 Kaavoitusaloite

2 2021-05-31 Esitys Konikallio_Hämeenkyrön KH

Ilmatar Energy Oy:n kaavoitusaloite Hämeenkyrön kunnalle 14.6.2021:

"Johdanto

Ilmatar Energy Oy esittää oikeusvaikutteisen tuulivoimaosayleiskaavan laadinnan aloittamista Hämeenkyrön kunnan luoteisrajalle, Hirvineva-Löyttyneva-Kivineva-alueelle. Konikallion tuulivoima-alue jatkuu myös Ikaalisten kaupungin alueelle. Konikallion tuulivoimahankkeen tuulivoimaosayleiskaavoituksen käynnistyttyä Hämeenkyrön kunnassa ja Ikaalisten kaupungissa, Ilmatar Energy Oy tulee perustamaan hankkeelle 100 % omistamansa erillisen hankeyhtiön.

Hakeva yhtiö

Ilmatar Energy Oy on suomalainen energiayhtiö, joka kehittää, rakentaa ja käyttää tuulivoimakohteita Suomessa tavoitteenaan muuttaa suomalaista energiantuotannon rakennetta ympäristöystävällisempään suuntaan. Ilmatar tulee seuraavien vuosien aikana rakentamaan n. 1000 MW uutta tuulivoimatuotantokapasiteettia Suomeen. Tuottamansa sähkön Ilmatar toimittaa yritys- ja kuluttaja-asiakkailleen.

Tuulivoimahankkeen kuvaus

Ilmatar suunnittelee Konikallion alueelle yhteensä maksimissaan 15 voimalan tuulivoimapuistoa. Näistä voimalapaikoista maksimissaan seitsemän sijoittuisi Hämeenkyröön tämän kaavoitusaloitteen mukaiselle alueelle, ja loput sijoittuisivat Ikaalisten kaupungin alueelle (8 kpl). Tuulivoimalat tulevat olemaan toteuttamisajankohdan teknologian mukaisia. Kaavarajaus, voimaloiden sijoittelu ja voimaloiden kokonaismäärä tarkentuvat kaavaprosessin aikana huomioiden kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointiprosessin (YVA) selvitykset, lausunnot,

mielipiteet ja sidosryhmäkeskustelut. Ympäristövaikutukset minimoidaan tarkalla suunnittelulla. Ilmatar esittää, että kahden kunnan alueella tapahtuva kaavoitus ja YVA-menettely suoritetaan samanaikaisesti.

Kaavaprosessi ja projektin aikataulu

Ilmatar ehdottaa kaavoitusprosessille seuraavaa alustavaa yleisaikataulua:

- Kaavoitusaloitteen hyväksymisen jälkeen (arviolta kesäkuu 2021) Ilmatar Energy Oy kilpailuttaa kaavakonsultin, jonka kunta hyväksyy omien hallintosääntöjensä mukaisesti.
- Kaavoitussopimuksen laatiminen Hämeenkyrön kunnan ja Ilmatar Energy Oy:n välille arviolta heinä-elokuu 2021
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) ja YVA-ohjelma valmistellaan loppukesällä 2021 ja asetetaan nähtäville syksyllä 2021.
- OAS ja YVA-ohjelmaan saadut lausunnot ja mielipiteet huomioiden valmistellaan kaavaluonnos ja YVA-selostus, joka valmistuu mm. tarvittavista selvityksistä riippuen arviolta syksyllä 2022 ja asetetaan sen jälkeen nähtäville.
- Kaavaluonnokseen ja YVA-selostukseen saadut lausunnot ja mielipiteet huomioiden valmistellaan kaavaehdotus loppuvuonna 2022.
- Kaavan hyväksymiskäsittely kunnanvaltuustossa sijoittuisi vuoden 2023 alkuvuoteen.
- Kaavan hyväksymisen jälkeen haetaan rakennusluvat.
- Rakentaminen voisi alkaa alustavasti vuonna 2024, jolloin tuulivoimapuisto voisi olla tuotannossa vuonna 2026-2027.
- Tuulivoimapuisto on tuotannossa teknologisesti kehityksestä riippuen noin 30-40 vuotta, jonka jälkeen tuulivoimatoimija purkaa laitteistot ja maisemoi alueen. Muu rinnakkainen toiminta (mm. metsätalous, metsästys ja virkistyskäyttö) on alueella sallittua myös tuulivoimaloiden käytön aikana.

Maanomistus

Ilmatar on solminut maanvuokrasopimukset suunnitellulla Konikallion tuulivoimaalueella suurimman osan alueen maanomistajien kanssa. Jäljellä olevien kiinteistönomistajien kanssa neuvotellaan maanvuokrasopimuksesta prosessin aikana.

Kaava-alue

Suunnitellun Konikallion tuulivoimahankkeen Hämeenkyrön puoleinen kaava-alue sijoittuu Hämeenkyrön kunnan luoteisrajalle, Hirvineva-Löyttyneva-Kivineva-alueille. Kaava-alueen alustava rajaus on esitetty tämän kaavoitusaloitteen liitteenä (Liite 1.).

Hämeenkyrön voimaloiden sijoittelu tukeutuu Pirkanmaan maakuntakaavassa osoitettuun tv-alueeseen. Hämeenkyrön kaava-alue mahdollistaa arviomme mukaan maksimissaan seitsemän tuulivoimalan sijoittamisen. Etäisyyttä esiselvitysvaiheen suunnitelluilta voimalapaikoilta lähimpään asutukseen on yli 1,5 kilometriä. Selvyyden vuoksi todetaan, että tarkat voimalasijainnit, voimaloiden lukumäärä ja lopullinen kaava-alueen rajaus tulevat täsmentymään muun muassa kaavaprosessin aikana tehtyjen selvitysten perusteella.

Vaikutusten huomioiminen prosessissa

Tulemme selvittämään tuulivoimapuiston vaikutukset kattavasti kaavaprosessin aikana, jonka rinnalla toteutetaan laaja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). Lopulliset voimalasijainnit, voimalamäärä ja lopullinen kaava-alue tullaan tarkentamaan muun muassa YVA-menettelyn ja kaavoituksen aikana tehtävien selvitysten tuloksien pohjalta.

Kaavoitusprosessin aikana tullaan luontoselvitysten lisäksi laatimaan kattavat arvioinnit muun muassa maisema, melu- ja välkevaikutuksista. Odotettavissa olevia vaikutuksia havainnollistaaksemme olemme esittäneet kuitenkin jo tämän kaavoitusaloitteen liitteenä alustavat melu- ja välkemallinnuskartat (liite 2. ja liite 3.). Karttojen mallinuksissa käytetyt voimalatyypit ovat alustava arvio siitä, minkälaisia voimaloita voisi olla yleisesti käytössä, kun tuulivoimahankkeen luvat ovat saaneet lainvoiman. Melumallinnuksen voimalan lähtöäänitaso on sama kuin tällä hetkellä markkinoilla olevalla suurimmalla 6,2 megawatin voimalalla, lisättynä +2 desibeliä. Alustavien välkevaikutusten arvioinnissa olemme käyttäneet voimalaa, jonka tornin korkeus olisi 225 metriä ja roottorihalkaisija 250 metriä (siiven pyyhkäisykorkeus 350 metriä). Lopulliset toteutettavat voimalatyypit tulevat olemaan markkinoilta rakennuslupien myöntämisen jälkeen yleisesti saatavilla olevia voimalatyyppisiä.

Olemme myös alustavasti jo selvittäneet vaikutuksia maisemaan teettämällä alustavaan voimalasijoitteluun perustuvan näkymäalueanalyysin (liite 6). Sen perusteella tuulivoimalat eivät juurikaan tule näkymään Vatulanharjun – Ulvaanharjun alueelle, etenäkään sen alueella kulkevalle Pirkan uralle. Sen sijaan avoimille peltoalueille voimalat tulevat paikoin näkymään, kuten Vesajärven kylän alueelle (liite 4). Havainnekuvia laaditaan lisää ja näkymäalueanalyysi päivitetään kaavoitusprosessin aikana vastaamaan tarkentuneita suunnitelmia.

Kustannusten jakautuminen

Ilmatar Energy Oy tulee vastaamaan kaavoituksen kustannuksista erikseen tehtävän kaavoitussopimuksen ehtojen mukaisesti. Ilmatar Energy Oy teettää lakisääteisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja vastaa tarvittavien suunnitelmien, selvitysten ja vaikutusarviointien kustannuksista. Ilmatar ehdottaa, että Hämeenkyrön kunta vastaa kaavaprosessin lakisääteisistä hallinnollisista kustannuksistaan osayleiskaavan käsittelyvaiheisiin liittyvissä lakisääteisissä tehtävissä.

Lisätietoja asiasta antaa:

Lauri Vierto
lauri.vierto@ilmatar.fi
050 3765204"

Hallintosäännön mukaisesti kaavan laatimispäätös kuuluu hallituksen ratkaistavaksi.

Kunta pitää tärkeänä sitä, että hakija avaa hankkeelle julkiset hankesivut, jossa tiedotetaan suunnittelun etenemisestä ja valmistuneista selvityksistä.

Ehdotus

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus hyväksyy Ilmatar Energy Oy:n esityksen oikeusvaikutteisen tuulivoimaosayleiskaavan laadinnan aloittamisesta Hämeenkyrön kunnan luoteisrajalle, Hirvineva-Löyttyneva-Kivineva alueille. Hämeenkyrön kunta vastaa omista kaavaprosessin lakisääteisistä hallinnollisista kustannuksista, mutta hakija vastaa prosessiin liittyvistä kuulutus- yms kustannuksista. Näistä sovitaan tarkemmin myöhemmin hallituksessa hyväksyttävässä kaavoitussopimuksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 20.12.2021, § 325

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja, ritva.asula-myllynen@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Kaavoitussopimus_Hämeenkyrön kunta khlle.pdf

Hallitus on 21.6.2021 hyväksynyt Ilmatar Energy Oy:n esityksen oikeusvaikutteisen tuulivoimaosayleiskaavan laadinnan aloittamisesta Hämeenkyrön kunnan luoteisrajalle, Hirvineva-Löyttyneva-Kivineva alueille. Tuossa päätöksessä todettiin, että Hämeenkyrön kunta vastaa omista kaavaprosessin lakisääteisistä hallinnollisista kustannuksista, mutta hakija vastaa prosessiin liittyvistä kuulutus- yms kustannuksista. Näistä sovitaan tarkemmin myöhemmin hallituksessa hyväksyttävässä kaavoitussopimuksessa. Kaavoitusaloitteen hyväksymisen jälkeen Ilmatar Energy Oy kilpailuttaa kaavakonsultin, jonka kunta hyväksyy omien hallintosääntöjensä mukaisesti. Ilmatar Energy Oy tulee vastaamaan kaavoituksen kustannuksista erikseen tehtävän kaavoitussopimuksen ehtojen mukaisesti.

Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy:n kanssa on nyt laadittu luonnos Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavoitussopimuksesta. Sopimuksen tarkoituksena on, että Kunta ja Yhtiö sopivat maankäyttö- ja rakennuslain 77 § mukaisen tuulivoimaosayleiskaavan kaavoitusprosessin aloittamisesta, kaavan laatimisesta ja siihen liittyvistä ehdoista. Sopimusluonnoksessa on esitetty mm. sopimuksen tarkoitus ja tavoitteet, sopimusalue ja kustannukset. Sopijapuolet ovat tietoisia siitä, että käynnistyvä tuulivoimayleiskaavan valmistelu ei välttämättä johda kaavan hyväksymiseen tai lainvoimaiseksi tuloon.

Tuo viimeine lause tarkoittaa sitä, että hyväksymällä kaavoitussopimuksen, kunta ei ota kantaa tulivoimapuiston toteutumiseen. Se riippuu yva-menettelystä, kaavoituksen sisällöstä ja muusta hankkeen valmistelusta.

Kaavoitussopimuksen mukaan Hämeenkyrön kunta toimii kaavoituksesta vastaavana viranomaisena. Hämeenkyrön kunta johtaa ja ohjaa kaavaprosessia ja varmistaa yhdessä kaavan laatijan kanssa, että tiedottaminen, osallistaminen, selvitysten laadinta, vaikutusarviointien laadinta ja kaavaprosessin vaiheet hoidetaan maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla.

Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy maksaa hankkeen kaavoituskustannukset ja YVA-menettelyn kustannukset. Hämeenkyrön kunta vastaa kaavaprosessin lakisäätteisistä hallinnollisista kustannuksistaan osayleiskaavan käsittelyvaiheisiin liittyvissä lakisäätteisissä tehtävissä.

Hämeenkyrön kunta perii Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy:ltä kaavoituksen aikana postituksista ja kuulutuksista aiheutuvat kustannukset toteuman mukaisesti. Hämeenkyrön kunta perii Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy:ltä kaavoitusmaksuna MRL 77 c §:n mukaisesti 13 000 euroa kunnalle kaavoituksesta aiheutuvien henkilöstö- ja hallintokustannuksien kattamiseksi.

Kaavoituskonsulttina toimii [AFRY Finland Oy] ja kaavan laatijana Ismo Vendelin (YKS-611).

Sopimusluonnos kaavoituksen käynnistämisestä on oheismateriaalina. Hankesivut ovat osoitteessa <https://ilmatar.fi/projekti/konikallio/>.

Ehdotus

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus hyväksyy liitteenä olevan Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy:n ja Hämeenkyrön kunnan välille laaditun Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavoitussopimuksen.

Asian käsittely:

Keskustelun kuluessa Esa Järvenpää esitti asian käsittelyn siirtämistä. Raija Westergård kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu siirtoesitys ja asiasta on äänestettävä. Hallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestystavaksi, asian käsittelyn jatkaminen on Jaa ja Järvenpään siirtoesitys on Ei.

Äänestyksessä siirto sai 5 ääntä ja asian käsittelyn jatkaminen 3 ääntä. Puheenjohtaja totesi, että asian käsittely siirretään.

Äänestykset

Siirtoesitys. Käsittely jatkuu Jaa, Järvenpään siirtoesitys Ei

Jaa

Kirsi Parhankangas
Heidi Tulonen
Timo Mäkelä

Ei

Päivi Hiltunen
Esa Järvenpää
Raija Westergård
Rauno Mäki
Janne Mäkinen

Päätös

Hallitus siirsi asian käsittelyn äänestyksen jälkeen äänin 5-3.

Valmistelijat / lisätiedot:

Antero Alenius, kunnanjohtaja, antero.alenius@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Kaavoitussopimus_Hämeenkyrön kunta khlle.pdf

Kaavoituspäällikkö Leena Lahtinen selostaa tätä asiaa ennen kokousta.

Ehdotus

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus hyväksyy liitteenä olevan Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy:n ja Hämeenkyrön kunnan välille laaditun Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavoitussopimuksen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 21.03.2022, § 62

Valmistelijat / lisätiedot:

Leena Lahtinen, kaavoituspäällikkö, leena.lahtinen@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Liite_Konikallio_OAS_23.02.2022, KH 21.3.2022

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle molemmin puolin kuntarajaa. Voimalat sijoittuisivat Hämeenkyrössä Vesajärven kylän ja Ihanankulman sekä Vatulanharjun väliselle alueelle.

Hallituksen kokouksessa hyväksyttiin 21.6.2021, § 174 kaavoitusaloite ja 17.1.2022 § 6 hyväksyttiin Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy:n ja Hämeenkyrön kunnan välille laadittu Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavoitussopimus. Näiden päätösten myötä Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimista on lähdetty valmistelemaan. Koko suunnittelualaue on laajuudeltaan n.14 neliökilometriä ja Hämeenkyrön kunnan osalle sijoittuu siitä noin 6 neliökilometriä.

Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa enintään 15 voimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden ja sähkönsiirtoverkon rakentaminen laatimalla MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava Ikaalisten ja Hämeenkyrön kunnan alueelle. Tuolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennusluvan perusteena. Suunnittelualaue on pääosin nykykäytössä maa- ja metsätalousaluetta.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa suunnittelualaueelle on osoitettu osittain tv1-rajauksella Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaksiosainen Konikallio-Kivinevankallion tuulivoima-alue. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja, lukuun ottamatta eteläistä osaa suunnittelualueesta koskevaa oikeusvaikutteista Hämeenkyrön strategista yleiskaavaa 2040 (hyv. 2.11.2015). Strateginen yleiskaava on oikeusvaikutteinen kaavassa esitettyjen kehittämismerkintöjen osalta. Strategisessa yleiskaavassa osoitetut kehittämis- tai arvoalueiden merkinnät eivät sijaitse suunnittelualueella. Länsi- ja eteläpuolelle hankealueesta on osoitettu arvoalueina hyvät ja yhtenäiset peltoalueet ja itäpuolelle Ulvaanharjun ympäristöön luontomatkailun kehittämisvyöhyke, valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas harjumaisema sekä pohjavesialue. Kunnan voimassa olevista muista kaavoista lähin on Ulvaanharjun osayleiskaava, alle kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen itäpuolella.

Hankkeesta on käynnistetty ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) annetun lain 252/2017 ja asetuksen 277/2017 mukaisesti. YVA-yhteysviranomaisena toimii Pirkanmaan ELY-keskus. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on ollut nähtävillä 9.2.-11.3.2022. Lisätietoja hankkeen YVA-menettelystä ja osallistamisesta on saatavissa osoitteessa: www.ymparisto.fi > Ilmatar Energia Oy:n Konikallion tuulivoimahanke, Ikaalinen ja Hämeenkyrö

Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on käyty 24.11.2021, josta muistio oheismateriaalina tiedoksi hallitukselle.

Kaavahankkeesta on valmistunut osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) käsittäen molempien kuntien kaava-alueita. Kaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointiin. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohdan 5. mukaisesti alueelta laaditaan kattavat selvitykset. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä laadittuja selvityksiä hyödynnetään ja tarvittaessa täydennetään kaavoitusprosessin aikana. Alueen selvitysten laadinta on aloitettu vuonna 2021 ja niitä täydennetään maastokauden 2022 aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty arvioitavat vaihtoehdot sekä alustavat voimaloiden sijoitussuunnitelmat kaavahankkeessa:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Sijoitetaan 7 voimalaa Hämeenkyrön alueelle. Voimalakorkeus on enintään 350 metriä ja yksikköteho noin 6–10 MW. Koko hankealueelle 15 voimalaa.

VE2: Sijoitetaan enintään 5 voimalaa Hämeenkyrön alueelle. Koko hankealueelle 11 voimalaa. Voimat samankokoisia kuin VE1:ssä.

VE A sähkönsiirto: 14 km pitkä 110 kV voimajohto hankealueelta koilliseen, Caruna Oy:n hallinnoimaan 110 kV johtoväliin Parkano-Teiharju.

VE B sähkönsiirto: 15,4 km pitkä 110 kV voimajohto hankealueelta kohti etelää Caruna Oy:n hallinnoiman Suodenniemen (Sastamala) 110 kV kytkinlaitokseen uuden 110 kV katkaisijakentän kautta.

Kaavakonsultti Ismo Vendelin, AFRY Finland OY, on toimittanut liitteenä olevan Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen 23.2.2022 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman hallituksen käsiteltäväksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään hankkeen sijainti ja tavoitteet sekä kerrotaan, miten kaavoitukseen voi osallistua ja kuinka kaavan vaikutuksia arvioidaan työn aikana. Osayleiskaavassa on laaja osallisten joukko; yksityishenkilöitä, naapurikuntia ja viranomaistahoja sekä teknisen verkoston ja järjestöjen edustajia, joita tullaan hankkeen osalta kuulemaan nähtävilläolojen aikana. Osallistumisesta on kuvattu OASin luvussa 8. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon aikana järjestetään

kaikille avoin yleisötilaisuus. Suunnittelualueen ja siihen rajautuvia maanomistajia tiedotetaan kaavahankkeen nähtävilläoloista kirjeitse.

Alustavan kaavoituksen aikataulun mukaan hankkeen kaavaluonnos valmistuisi nähtäville loppuvuodesta 2022 ja kaavaehdotus kesällä 2023. Molempiin kuntiin laaditaan erilliset kaavat ja kumpikin kunta käsittelee hyväksymiskäsittelyssään vain omaa kuntaansa koskevan kaavan.

Ehdotus

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus

1. käynnistää Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimisen ja kuuluttaa sen vireilletulosta.
2. hyväksyy 23.2.2022 päivätyn Konikallion tuulipuiston osayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja asettaa sen julkisesti nähtäville osallisten ja viranomaisten tiedottamiseksi ja kuulemiseksi (MRL 6§,62§,63§).

Päätös

Hallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti tällä tekstilisäyksellä:

Ympäristövaikutusselvityksissä tulee kiinnittää erityistä huomiota pohja- ja pintavesien suojeluun (ympäristönsuojelulaki 527/2014 17 § pohjavesien pilaamiskielto).

Kunnanhallitus, 21.08.2023, § 177

Valmistelijat / lisätiedot:

Leena Lahtinen, kaavoituspäällikkö, leena.lahtinen@hameenkyro.fi

Liitteet

- 1 KH2108_KH2808_Kaavakartta_Konikallio_oyk_luonnos
- 2 KH2108_KH2808_Kaavaselostus_Konikallio_oyk_luonnos
- 3 KH2108_KH2808_Liite_1_OAS
- 4 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_2_Havainnekuvat
- 5 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_3_Arkeologinen_raportti
- 6 KH2108_KH2808_Liite_4_Pohjavesiselvitykset
- 7 KH2108_KH2808_Liite_5_Luontoselvitysraportti_julkinen
- 8 KH2108_KH2808_Liite_6_Natura_arviointi
- 9 KH2108_KH2808_Liite_7_Melumallinnusraportti
- 10 KH2108_KH2808_Liite_8_Välkeselvitys
- 11 KH2108_KH2808_Liite_9_Elinkeinoelämäselvitys
- 12 KH2108_KH2808_Liite_10_Asukaskyselyn_raportti
- 13 KH2108_KH2808_Liite_11_Viranomaisneuvottelun_muistio_aloitusvaihe
- 14 KH2108_KH2808_OASvaihe_Lausunnot ja mielipiteet
- 15 KH2108_KH2808_OAS_Vastineraportti

Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireilletulosta ja kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtävilläolosta päätti Hämeenkyrön kunnanhallitus 21.03.2022 § 62 ja Ikaalisten Ympäristölautakunta 22.3.2022 § 17.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä koko suunnittelutyön ajan alkaen 1.4.2022 kunnantalon asiointipisteessä ja kotisivuilla www.hameenkyro.fi.

Vireilletulosta ja nähtävilläolosta tiedotettiin julkaisemalla kuulutus 31.3.2022 kunnan ilmoitustaululla, kotisivuilla sekä paikallislehti Uutis-Oivassa ja Aamulehdessä. Kaava-alueen ja siihen rajoittuvia maanomistajia tiedotettiin nähtävilläolosta kirjeitse. OASista on ollut mahdollista jättää kaavoituksen alkuvaiheen palautetta 1.4.–9.5.2022 kirjallisesti, suullisesti tai sähköisesti kirjaamoon. Nähtävilläolo toteutettiin yhtäaikaisesti Ikaalisten kaupungin kanssa ja järjestettiin yhteinen yleisötilaisuus Ammatti-Instituutin auditoriossa 28.4.2022 josta on ollut nähtävissä tallenne kunnan kotisivuilla. Viranomaistahoille lähetettiin lausuntopyyntöt 28.3.2022.

Molempiin kuntiin laaditaan omat oikeusvaikutteiset osayleiskaavat ja hankkeessa toteutetaan tiivistä kuntien välistä yhteistyötä mm. osallistamisessa ja tiedottamisessa. Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 252/2017 mukaista arviointimenettelyä (YVA), joka on käynnistynyt kaavoituksen rinnalla. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma oli nähtävillä 9.2.–11.3.2022. YVA-aineisto ja viranomaisen, Pirkanmaan ELY-keskus, antama lausunto YVA-ohjelmasta on luettavissa ympäristöhallinnon verkkopalvelussa www.ymparisto.fi tai Ilmatar Energia Oy:n Konikallion tuulivoimahankeen sivuilta.

Hankkeen seurantaryhmä on kokoontunut, josta muistiot tiedoksi oheismateriaalina.

OAS-vaiheessa saapunutta palautetta on käsitelty työneuvotteluissa kaavan laatijan, Ilmatar Oy:n sekä kunnan kaavoituksesta vastaavien kanssa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saapui 9.5.2022 mennessä lausuntoja 28 kpl ja yksityishenkilöiden mielipiteitä 12 kpl. Kaavan laatija on koostanut ja laatinut vastineet näihin vastineraporttiin, joka on kaavaselostuksen liitteenä. Lausunnot ja muistutukset ovat liitteenä tiedoksi hallitukselle.

Kaavatyötä on viety eteenpäin täydentämällä pohjaselvityksiä ja laatimalla osayleiskaavan valmisteluvaiheen aineistoa kuten laatimalla kuntakohtainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnoksesta kartta ja -selostus sekä laatimalla vaikutustenarvioinnit. Alueelta on laadittu seuraavia selvityksiä:

- Näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys ja video 3D-mallinnukseen
- Arkeologinen inventointi
- Melumallinnus
- Välkemallinnus
- Asukaskysely
- Elinkeinoelämäselvitys
- Luontoselvitykset
- Natura-arviointi
- Pohjavesiselvitys

Kaava-alueen pinta-ala on yhteensä noin 19,9 km², josta noin 8,6 km² sijoittuu Hämeenkyrön alueelle. Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksessa on esitetty seitsemän voimalan sijoittuminen alueelle ja maa-ainesten ottoalue sekä energiahuollon alue. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on noin 6–10 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 350 metriä. Pääosin kaava-alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Metsätalouskäytössä olevat alueet, joilla on erityisiä luonnonarvoja on osoitettu erillismerkinnällä M-2. Suunnittelualueen

itäosan reunalla ja osittain suunnittelualueella sijaitsee Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura 2000 -alue ja siihen kuuluva yksityismaan luonnonsuojelualue, joka on osoitettu kaavassa SL-merkinnällä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi arvioidut alueet on merkitty luo-merkinnöillä. Tuulipuisto tulee koostumaan tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista tai ilmajohdoista sekä tuulipuiston sähköasemasta. Tuulipuisto liitetään sähköverkkoon jakeluverkkoyhtiö Caruna Oy:n suurjänniteverkkoon uudella, noin 13–15 km pituisella 110 kV -voimajohdolla, joka toteutetaan ilmajohtona tai maakaapelina. Kaavamääräyksissä esitetään että sisäiset johdot toteutettava maakaapeleina. Alueella on ns. metsäautoteitä, tuulivoimapuiston sisäinen tieverkosto tullaan toteuttamaan siten, että olemassa olevia teitä pyritään hyödyntämään mahdollisimman paljon.

Osayleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Osayleiskaavaa saa käyttää kaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv-alue). Tuulivoimaloiden rakennuslupahakemusten liitteenä tulee olla melu- ja varjostusselvitykset valitulla voimalatyypillä. Ennen rakennusluvan myöntämistä tulee varmistaa, etteivät voimalat aiheuta Valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjevojen mukaisten keskiäänitasojen ylittävää melua (asuntojen ja loma-asuntojen ulkomelutaso päiväaikaan 45 dB ja yöaikaan 40 dB). Lisäksi on annettu yleismääräykset suunnittelutarvealueesta, varjostusvälkkeen rajoittamisesta, pesimälinnuston suojelun huomioimisesta, tuulivoimaloiden purkuvelvoitteesta ja alueen ennallistamisvelvoitteesta sekä lentoestelausunnon tarpeesta. Kaava-alueella on voimassa jokamiehenoikeudet. Alueella sallitaan metsästäminen.

Kaavan vaikutuksia arvioidaan ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa, jota on valmisteltu samanaikaisesti kaavaluonnosaineiston kanssa. Osana YVA-selostusta laaditaan hankkeen maisemavaikutusten arviointi. Tämän lisäksi on toteutettu 3D-mallinnukseen perustuva havainnevideo, joka havainnollistaa tuulivoimaloiden näkymistä ja maisemavaikutuksia hankkeen lähialueella. YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arviointien tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa. VE1 vaihtoehdossa kuntien hankealueelle sijoittuisi 15 voimalaa ja VE2 vaihtoehdossa 11 voimalaa. YVA:ssa tarkastellaan myös ns. nollavaihtoehtoa. Ympäristövaikutusten yhteysviranomaisen, Pirkanmaan ELY-keskus, asettaa YVA-selvityksen nähtäville ja tarkistaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen riittävyuden ja laadun sekä laatii tämän jälkeen perustellun päätelmänsä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Kaavaa on käsitelty ohjausryhmänä toimivassa kaavatoimikunnassa 15.6.2023, josta muistio tiedoksi ilmoitusasioissa.

Ilmatar Oy/ Lauri Vierto esittelee kokouksessa 28.8.2023 tuulivoimapuistohankkeen etenemistä.

Kaavakonsultti AFRY Finland OY/Ismo Vendelin, esittelee kokouksessa 28.8.2023 osayleiskaavan ja on toimittanut liitteenä olevan Hämeenkyrö Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan 10.8.2023 päivätyn kaavaluonnoksen ja valmisteluaineiston sekä päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman hallituksen käsiteltäväksi.

AFRY Finland Oy/ Henna Tihinen esittelee YVA-selostustyötä ja vastaa siihen liittyviin kysymyksiin kokouksessa 28.8.2023.

Pykälän oheismateriaalina: Selostus Liite5 Luontoselvitys/salainen, Seurantaryhmän muistiot, Selvityt Tuulivoima talousvaikutukset Ikaalinen, Linkit verkossa-kooste.

Ehdotus

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus keskustelee asiasta ja valmistautuu käsittelemään kaavaluonnoksen nähtävälle asettamisen seuraavassa kokouksessa.

Päätös

Hallitus kävi keskustelun asiasta.

Kunnanhallitus, 28.08.2023, § 188

Valmistelijat / lisätiedot:

Antero Alenius, kunnanjohtaja, antero.alenius@hameenkyro.fi

Liitteet

- 1 KH2108_KH2808_OAS_Vastineraportti
- 2 KH2108_KH2808_Kaavakartta_Konikallio_oyk_luonnos
- 3 KH2108_KH2808_Kaavaselostus_Konikallio_oyk_luonnos
- 4 KH2108_KH2808_Liite_1_OAS
- 5 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_2_Havainnekuvat
- 6 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_3_Arkeologinen_raportti
- 7 KH2108_KH2808_Liite_4_Pohjavesiselvitykset
- 8 KH2108_KH2808_Liite_5_Luontoselvitysraportti_julkinen
- 9 KH2108_KH2808_Liite_6_Natura_arviointi
- 10 KH2108_KH2808_Liite_7_Melumallinnusraportti
- 11 KH2108_KH2808_Liite_8_Välkeselvitys
- 12 KH2108_KH2808_Liite_9_Elinkeinoelämäselvitys
- 13 KH2108_KH2808_Liite_10_Asukaskyselyn_raportti
- 14 KH2108_KH2808_Liite_11_Viranomaisneuvottelun_muistio_aloitusvaihe
- 15 KH2108_KH2808_OASvaihe_Lausunnot ja mielipiteet

Hallitus jatkaa edellä esitetystä Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan käsittelyä.

Ilmatar Oy/ Lauri Vierto esittelee kokouksessa tuulivoimapuistohankkeen etenemistä.

AFRY Finland Oy/ Henna Tihinen esitelee YVA-selostustyötä ja vastaa siihen liittyviin kysymyksiin kokouksessa (teams-yhteys).

Kaavakonsultti AFRY Finland OY/Ismo Vendelin, esittelee osayleiskaavan ja on toimittanut liitteenä olevan Hämeenkyrö Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan 10.8.2023 päivätyn kaavaluonnoksen ja valmisteluaineiston sekä päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman hallituksen käsiteltäväksi.

Ehdotus

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus

1. hyväksyy 14.8.2023 päivätyn päivitetyn Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman
2. asettaa 10.8.2023 päivätyn Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksen ja valmisteluaineiston julkisesti nähtäville osallisten ja viranomaisten tiedottamiseksi ja kuulemiseksi.

Päätös

Hallitus hyväksyi esityksen ja lisäsi yksimielisesti päätökseen kohdan 3.

Hallitus

1. hyväksyi 14.8.2023 päivätyn päivitetyn Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman
2. asetti 10.8.2023 päivätyn Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksen ja valmisteluaineiston julkisesti nähtäville osallisten ja viranomaisten tiedottamiseksi ja kuulemiseksi
3. näki ympäristöluvan tarpeelliseksi.

Kunnanhallitus, 12.02.2024, § 45

Valmistelijat / lisätiedot:

Leena Lahtinen, kaavoituspäällikkö, leena.lahtinen@hameenkyro.fi

Liitteet

- 1 KH120224_Kaavakartta_Konikallio_oyk_luonnos
- 2 KH120224_Kaavaselostus_Konikallio_oyk_luonnos
- 3 KH120224_Liite_4_Pohjavesiselvitys
- 4 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_7_Melumallinnusraportti
- 5 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_8_Välkeselvitys
- 6 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_9_Elinkeinoelämäselvitys
- 7 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_10_Asukaskyselyn_raportti
- 8 KH2108_KH2808_KH120224_OASvaihe_Lausunnot ja mielipiteet
- 9 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_11_Viranomaisneuvottelun_muistio_aloitusvaihe
- 10 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_1_OAS
- 11 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_2_Havainnekuvat
- 12 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_3_Arkeologinen_raportti
- 13 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_5_Luontoselvitysraportti_julkinen
- 14 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_6_Natura_arviointi
- 15 KH2108_KH2808_KH120224_Liite_12_OAS_Vastineraportti

Hallitus jatkaa edellä esitetystä Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan käsittelyä. Kunnanhallitus päätti 28.8.2023 § 188 asettaa 10.8.2023 päivätyn Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksen ja valmisteluaineiston julkisesti nähtäville osallisten ja viranomaisten tiedottamiseksi ja kuulemiseksi. Päätöksenteon jälkeen saapui hanketoimijalle Ilmatar Oy:lle Pirkanmaan ELY-keskukselta täydennyspyyntö koskien valmisteluaineistossa olevaa pohjavesiselvitystä. Yleiskaavan nähtäville asettamisen toteuttamista on lykätty johtuen Pirkanmaan ELY-keskuksen edellyttämistä pohjavesitutkimuksista ja kaava-aineiston täydentämisestä. Aikataulussa on myös tarve sovittaa yhteen

kokouskäsittelyt molemmissa kunnissa ja YVA selostuksen valmistuminen, joka on viivästynyt.

Pohjavesiselvityksestä on järjestetty työneuvottelu 19.9.2023 Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Neuvottelussa on sovittu alueelle suoritettavasta maatumkauksesta ja tutkaus on toteutettu loka-marraskuussa 2023. Pohjavesiselvitystä on täydennetty huomioiden maatumkauksen tulokset. Pohjavesiolosuhteet hankealueen koillisosissa ovat tarkentuneet. Alueen hydrogeologinen kokonaiskuva, pohjaveden virtauskuva, pohjavedenjakajan sijainti, kallionpinnan korkeustaso ja maalajit tunnetaan. Voimaloiden alueella pohjaveden ja pintaveden virtaus suuntautuu pois päin Vatulanharjasta ja pohjavesialueesta. Voimalat eivät sijoitu pohjavesialueelle eikä pohjavesialueen rajausta ole tarpeen muuttaa. Tulosten perusteella hankkeen pohjavesivaikutukset voidaan arvioida luotettavasti. Täydennetty erilliselvitys pohjavesi -vaikutuksista Vatulanharjun pohjavesialueeseen on liitteenä.

ELY-keskuksen kanssa on käyty uudelleen työneuvottelu 19.12.2023. Tuloksista johtuvat tekniset tarkistukset koskien pohjavesialueita on tehty myös kaavaselostukseen. Edellisen käsittelyn liitteenä ollut kaavakartta on myös päivitetty ja kartalle on Ikaalisten osalle osoitettu pohjavesialue. Myös kaavamääräyksissä sanamuotoa on tarkennettu koskien jokaisenoikeuksia ja ilmailulakia. Muilta osin kaavan sisältö on pysynyt aiemmin käsitellyn mukaisena.

Yleiskaavan luonnosvaiheen nähtävilläolo on syytä ajoittaa 45 vrk mittaiseksi, jotta käytännön järjestelyt yleisötilaisuuksineen saadaan ohjelmoitua. Kaavakonsultti AFRY Finland OY/Ismo Vendelin, on toimittanut liitteenä olevat Hämeenkyrö Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan päivitetty liitteet, jotka korvaavat aiemmin 21.8.2023 käsittelyssä olleet kaavakartan, kaavaselostuksen sekä pohjavesiselvityksen. Muilta osin kaava-aineisto on aiemmin käsitellyn mukainen.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus

1. toteaa, että hallituksen 28.8.2023 § 188 hyväksymää nähtäville asettamista on lykätty selosteosassa kerrotusta syystä
2. hyväksyy asetettavaksi julkisesti nähtäville osallisten ja viranomaisten tiedottamiseksi ja kuulemiseksi liitteenä olevat päivitetty Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnosaineiston 18.1.2024 päivätyn kaavakartan, kaavaselostuksen (25.1.2024) ja pohjavesiselvityksen (23.1.2024) sekä liitettäväksi ne 28.8.2023 §188 hallituksen kokouksen liitteenä olleeseen muuhun kaava-aineistoon, joka myös liitteenä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 20.10.2025, § 192

Valmistelijat / lisätiedot:

Leena Lahtinen, kaavoituspäällikkö, leena.lahtinen@hameenkyro.fi

---

Liitteet

- 1 KH20102025_Liite 2_Havainnekuvat 2025
- 2 KH20102025_Liite 3_Arkeologisen inventoinnin raportit 2023-2024
- 3 KH20102025_Liite 4_Pohjavesiselvitys 2025
- 4 KH20102025_Liite 5_Luontoselvitysraportit 2021-2022
- 5 KH20102025_Liite 6_Natura-arviointi 2023
- 6 KH20102025_Liite 7_Melumallinnusraportti 2025
- 7 KH20102025_Liite 8_Välkemallinnusraportti 2025
- 8 KH20102025_Liite 9_Elinkeinoelämäselvitys 2023
- 9 KH20102025_Liite 10_Asukaskyselyn raportti 2023
- 10 KH20102025_Liite 11_Viranomaisneuvottelun muistio 24.11.2021
- 11 KH20102025_Liite 12_Luonnosvaiheen vastineraportti 2025
- 12 KH20102025_Liite 13_Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys 2025
- 13 KH20102025_Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä YVA-menettelystä 6.6.2024
- 14 KH20102025_Puolustusvoimien pääesikunnan lausunto 6.10.2025
- 15 KH20102025_Liite 1_OAS 02102025
- 16 KH20102025_Kaavaselostus 07102025
- 17 KH20102025_Kaavakartta ehdotus 18092025

Hallitus päätti 12.2.2024 § 45 hyväksyä päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä asettaa Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksen ja valmisteluaineiston nähtäville osallisten ja viranomaisten tiedottamiseksi ja kuulemiseksi. Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnos ja valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 6.3.-19.4.2024 Hämeenkyrön kunnanviraston asiointipisteessä, osoitteessa Härkikuja 7 sekä kunnan internetsivuilla (www.hameenkyro.fi).

Kaavan valmisteluaineiston ja kaavaluonnoksen nähtävilläolosta tiedotettiin julkaisemalla kuulutus kunnan ilmoitustaululla, kotisivuilla sekä paikallislehti UutisOivassa. Kaava-alueen ja siihen rajoittuvia maanomistajia tiedotettiin nähtävilläolosta kirjeitse. Palautetta on ollut mahdollista jättää 19.4.2024 mennessä kirjallisesti, suullisesti tai sähköisesti kirjaamoon. Nähtävilläolo toteutettiin yhtäaikaisesti Ikaalisten kaupungin kanssa. Kaavaa ja ympäristövaikutusten arviointia (YVA) esittelevä yleisötilaisuus järjestettiin Ammatti-Instituutti lisäkin auditoriossa 13.3.2024, josta tallenne on ollut nähtävissä kunnan internetsivuilla. Viranomaistahoille lähetettiin lausuntopyynnöt 6.3.2024.

Valmisteluvaiheen aineistosta ja kaavaluonnoksesta saapunutta palautetta on käsitelty työneuvotteluissa kaavan laatijan, Ilmatar Oy:n sekä kunnan kaavoituksesta vastaavien kanssa. Hankkeen aikataulutusta ja ohjausta on tehty yhteistyössä Ikaalisten kaupungin kanssa sekä järjestetty yhteisneuvotteluja, joissa on käsitelty aineiston täydentämistä ja kaavaluonnokseen tehtäviä muutoksia. Valmisteluvaiheen aineistosta ja kaavaluonnoksesta saapui lausuntoja 12 kpl. Mielenpitoja saapui 31 kpl, osassa niissä useita allekirjoittaneita. Yhdessä mielenpitoessa todetaan, että se on 1062 henkilön puolesta. Tieto on saatu kuntaan palautteen antajalta eikä nimilistana. Henkilöitä ei voi todentaa ja tiedossa ei ole ovatko osallisia asiassa tai kuntalaisia.

Kaavaselostuksen liitteenä on vastineraportti, 7.10.2025, jossa ovat koostetut lausunnot ja mielenpitoet ja näihin laaditut vastineet. Lausunnot ja mielenpitoet ovat oheismateriaalina tiedoksi hallitukselle.

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 252/2017 mukaista arviointimenettelyä (YVA), joka on ollut käynnissä kaavoituksen rinnalla. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma oli nähtävillä 9.2.-11.3.2022. Yhteysviranomaisen, Pirkanmaan ELY-keskus asetti YVA-selostuksen nähtäville 21.2.-5.4.2024 ja tarkisti ympäristövaikutusten arviointiselostuksen riittävyuden ja laadun antaen 6.6.2024 perustellun päätelmän hankkeen ympäristövaikutuksista. Perusteltu päätelmä on ohessa liitteenä ja YVA aineistoon pääsee tutustumaan ympäristöhallinnon verkkopalvelussa <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/ilmatar-ikaalinen-hameenkyro-oy-konikallion-tuulivoimahanke-ikaalinen-ja-hameenkyro>

Hanketoimija, Ilmatar Energy Oy, suunnittelee tuulivoimapuiston ja enintään 15 tuulivoimalan rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle. Ikaalisten ja Hämeenkyrön alueille laadittavien kaavojen yhteispinta-ala on n. 1 932 ha, josta Hämeenkyrön kaava-alue on laajuudeltaan 930 ha. Hankealue sijaitsee n. 11 km Kyröskoskelta ja n. 12 km Kirkonseudulta länsi-luoteeseen. Maisematien alusta etäisyyttä tulee n. 16 km voimaloihin. Lähimmät asutuskeskittymät ovat Hämeenkyrössä Vesajärven kylä lounaassa sekä Ikaalisissa Vehuvarpeen kylä luoteessa ja Vatulan kylä koillisessa hankealueeseen nähden.

Hankealueen maanomistus on jakautunut pääasiassa useisiin pitkänomaisiin yksityisten ja institutionaalisten maanomistajien sarkatiloihin. Hankkeesta vastaava on solminut maanvuokrasopimukset suunniteltujen tuulivoimaloiden paikkojen maanomistajien kanssa. Lisäksi maankäytöstä on sovittu suunniteltujen energiahuollon alueiden ja ohjeellisen maa-aineksen ottoalueen osalta. Kunnanhallitus on määrännyt 21.8.2023 §178 tuulivoimapuiston alueelle rakennuskiellon viideksi vuodeksi, kuitenkin enintään siihen asti, että kaava on saanut lainvoiman.

Kaavatyötä on viety eteenpäin täydentämällä pohjaselvityksiä ja laatimalla osayleiskaavan aineistoa, kaavaehdotuskartta ja -selostus sekä laatimalla vaikutustenarvioinnit. Vaikutustenarvioinnit on laadittu noudattaen maksimi- ja varovaisuusperiaatetta. Vaikutusten arviointia on esitetty kaavaselostuksen sivulla 89 alkaen. Kaavaehdotusvaiheessa on valmistunut havainnekuvat, näkymäalueanalyysi sekä maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, jotka ovat maisemavaikutusten arvioinnin pohjana. Maisemaselvityksessä kuvataan yleispiirteisesti alueen topografiaa, maiseman yleispiirteitä ja maisemarakennetta sekä maisemakuvaa. Lisäksi kuvataan maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kohteet. Selvityksessä kuvataan hankkeen maisemavaikutukset niin visuaalisen maiseman kuin maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osalta. Näkymäalueanalyysissä selvitettiin laskennallisesti, mistä kohdin ympäröiviltä alueilta tuulivoimalat on mahdollista havaita ottaen huomioon maastonmuodot ja metsien näkyvyyttä peittävä vaikutus. Havainnekuvat on laadittu kuvasovitteina alueelta otettuihin valokuviiin istuttamalla valokuviiin tuulivoimalan 3D-malli. Havainnekuvien ottopaikat on valittu niiden monipuolisen edustavuuden, kohteen merkityksen ja maisemallisten vaikutusten kohdistumisen mukaise YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arviointien tuloksia on hyödynnetty osayleiskaavatyössä ja yhteysviranomaisen lausunnon mukaisesti on täydennetty pohjaselvityksiä ja vaikutusten arviointia.

Alueelta on laadittu seuraavat selvitykset:

- Havainnekuvat, 2025

- Arkeologisen inventoinnin raportit, 2023, 2024
- Pohjavesiselvitys, 2025
- Luontoselvitysraportit , 2021,2022
- Natura-arviointi, 2023
- Melumallinnusraportti, 2025
- Välkemallinnusraportti, 2025
- Elinkeinoelämäselvitys, 2023
- Asukaskyselyraportti, 2023
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, 2025

Luonnosvaiheen kuulemisen jälkeen kaava-aineistoon on tehty muutoksia ja tarkistuksia perustuen saatuun palautteeseen ja yhteysviranomaisen YVA-selostuksesta antamaan perusteltuun päätelmään:

- Hankealuerajausta on tarkistettu voimalasijoittelun tarkentuessa ja 40 dB:n melualue on huomioitu.
- Voimalakokoa on pienennetty kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin.
- Hämeenkyrön kaava-alueelle on lisätty yksi tuulivoimalan rakennuspaikka (tv-1)
- Voimaloiden sijoittelua on muutettu etäämmäs pohjavesialueesta ja harjualueesta. Pirkanmaan maakuntamuseon palaute on huomioitu voimaloiden sijoitussuunnitelmassa.
- Energianhuollon (EN) alue on siirtynyt ja pienentynyt.
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita (luo) on lisätty kaavakartalle.
- Sähkönsiirron osalta luonnoksen linjavaihtoehdosta B , joka kulki Hämeenkyrön puolella, on luovuttu aiheutuvien luontovaikutusten sekä kaavapalautteessa että lausunnoissa esitettyjen reittivaihtoehtoon liittyvien teknistaloudellisten toteutettavuushaasteiden vuoksi. Vaihtoehto A, joka suuntautuu koilliseen on ehdotusvaiheessa esitetty sähkönsiirtoreitti.

Voimaloiden sijoittelussa on huomioitu sääksen tiedossa oleva asumaton pesäpaikka kasvattamalla etäisyyttä lähimpiin voimaloihin Ikaalisten kaava-alueella ja Ikaalisten osalta yksi voimala on poistettu.

Suunnittelualueella on voimassa kaksi maakuntakaavaa: Pirkanmaan maakuntakaava 2040 ja Pirkanmaan vaihemaakuntakaava Elonkirjo ja energia. Pirkanmaan voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisessa yhdistelmäkartassa suunnittelualueelle on osoitettu pääasiassa maaseutualuetta sekä tuulienergiatuotannon aluetta. Alueen koillisosaan on osoitettu myös matkailun ja virkistystyksen kehittämisen kohdealuetta (mv), suojelualuetta (S) sekä Natura 2000 -verkostoon kuuluvaa aluetta. Alueen lounaisosaan on osoitettu turvealueiden kehittämisen kohdealuetta (mk3). Koillisosaan rajautuen on osoitettu teknisen huollon kehittämisen kohdealuetta, pohjavesialuetta (tk).

Tavoitteena on toteuttaa ympäristön, asukkaiden sekä alueen käytön kannalta kestävän tuulivoimapuiston rakentaminen huomioiden alueen tiedossa olevat maankäyttömuodot ja luontoarvot. Kaavaehdotuksessa lyhimmät etäisyydet voimaloista asuinrakennuksiin ovat noin 1,5 kilometriä ja lähimpiin lomarakennuksiin noin 2,0 kilometriä. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on enintään 10 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 300 metriä. Tuulivoimapuiston rakentamisen aikaista liikennettä, kuljetuksia ja reittejä on kuvattu kaavaselostuksen sivuilla 56-59. Tuulipuisto liitetään sähköverkkoon jakeluverkkoyhtiö Caruna Oy:n

suurjänniteverkkoon uudella, noin 13–15 km pituisella 110 kV -voimajohtolla, joka toteutetaan ilmajohtona tai maakaapelina

Kaavaehdotuksessa alueen päämaankäyttömuodoksi on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-1). Metsätalouskäytössä olevat alueet, joilla erityisiä luonnonarvoja on osoitettu erillismerkinnällä M-2. Hämeenkyrön alueelle sijoittuvien 8 tuulivoimalan rakennuspaikat (tv-1) sekä alueen olemassa oleva ja ohjeellinen tieverkosto, ohjeelliset ilmajohtot, ohjeelliset maakaapelit, energiahuolto (EN-1), maa-aineksen ottoalue (EO) ja muu tarvittava infrastruktuuri osoitetaan kohdemerkinnöin tai erillisinä alueen osina. Suunnittelualueen itäosan reunalla ja osittain suunnittelualueella sijaitsee Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura 2000 -alue ja siihen kuuluva yksityismaan luonnonsuojelualue, joka on osoitettu kaavassa SL-merkinnällä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi arvioidut alueet on merkitty luo-merkinnöillä.

Osayleiskaava on laadittu alueidenkäyttölain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Osayleiskaavaa saa käyttää kaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakentamisluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv-alue). Tuulivoimaloiden rakentamislupahakemusten liitteenä tulee olla melu- ja varjostusselvitykset valitulla voimalatyypillä. Ennen rakentamisluvan myöntämistä tulee varmistaa, etteivät voimalat aiheuta Valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvojen mukaisten keskiäänitasojen ylittävää melua (asuntojen ja loma-asuntojen ulkomelutaso päiväaikaan 45 dB ja yöaikaan 40 dB). Lisäksi on annettu yleismääräykset suunnittelutarvealueesta, varjostusväkkeen rajoittamisesta, pesimälinnuston suojelun huomioimisesta, tuulivoimaloiden purkuvelvoitteesta ja alueen ennallistamisvelvoitteesta sekä lentoestelausunnon tarpeesta. Kaava-alueella on voimassa jokaisenoikeudet. Alueella sallitaan metsästäminen.

Pääesikunta Puolustusvoimista on antanut lausunnon Ikaalisten ja Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimahankkeen muutosten hyväksyttävyydestä 6.10.2025 ja lausunto on asian liitteenä. Puolustusvoimat ei vastusta suunnitelman mukaisten tuulivoimaloiden rakentamista. Lausunto ei ota kantaa tuulivoimaloiden lentoestevaikutukseen Jämijärven lentopaikan osalta, sen arvioi Traficom.

Kaavaa ja sen etenemistä on käsitelty ohjausryhmänä toimivassa kaavatoimikunnassa 11.12.2023, 5.12.2024, 12.2.2025, 23.4.2025, joista on annettu aiemmin muistiot tiedoksi hallitukselle.

Kaavakonsultti AFRY Finland OY/Ismo Vendelin on toimittanut liitteenä olevan Hämeenkyrö Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan 18.09.2025 päivätyn kaavaehdotuksen, kaavakartan 1:10000, kaavaselostuksen sekä liiteaineiston hallituksen käsiteltäväksi. Kokouksessa on läsnä kaavoituspääällikkö Leena Lahtinen.

Hallintosäännön 94 § mukaisesti hallituksen vastuulle kuuluu kaavoitus.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus

1. toteaa tiedoksi saadun palautteen ja hyväksyy laaditut vastineet ja toimenpiteet.
2. päättää, että Hämeenkyrö Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan 18.09.2025 päivätty kaavaehdotus liiteaineistoinen asetetaan julkisesti

nähtäville AkL 65 §, MRA 19§, MRA 20§ mukaisesti osallisten ja viranomaisten tiedottamiseksi ja kuulemiseksi.

3. toteaa, että kaavaehdotuksesta järjestetään yleisötilaisuus 26.11.2025.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.05.2026, § 106

Valmistelija / lisätiedot:

Anna-Maria Niilo-Rämä, kaavasuunnittelija, anna-maria.niilo-rama@hameenkyro.fi

Liitteet

- 1 KH25052026_Kaavakartta 11.5.2026
- 2 KH25052026_Kaavaselostus 11.5.2026
- 3 KH25052026_Liite 1_OAS 02102025
- 4 KH25052026_Liite 2_Havainnekuvat 2025
- 5 KH25052026_Liite 3_Arkeologisen inventoinnin raportit 2023-2024
- 6 KH25052026_Liite 4_Pohjavesiselvitys 2025
- 7 KH25052026_Liite 5_Luontoselvitysraportit 2021-2022
- 8 KH25052026_Liite 6_Natura-arviointi 2023
- 9 KH25052026_Liite 7_Melumallinnusraportti 2026
- 10 KH25052026_Liite 8_Välkemannusraportti 2026
- 11 KH25052026_Liite 9_Elinkeinoelämäselvitys 2023
- 12 KH25052026_Liite 10_Asukaskyselyn raportti 2023
- 13 KH25052026_Liite 11_Viranomaisneuvottelun muistio 24.11.2021
- 14 KH25052026_Liite 12_Vastineraportti 2026
- 15 KH25052026_Liite 13_Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys 2025
- 16 KH25052026_Liite 14_Viranomaisneuvottelun muistio 4.5.2026
- 17 KH25052026_Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä YVA-menettelystä 6.6.2024
- 18 KH25052026_Puolustusvoimien pääesikunnan lausunto 6.10.2025

Osayleiskaavaehdotus sekä sen liiteaineisto on ollut nähtävillä 20.11.-22.12.2025 kunnantalon asiointipisteessä, Tippavaaran Helmessä ja kunnan internet-sivuilla (AKL 65§, MRA19§). Nähtävilläolosta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus UutisOiva-lehdessä, kunnan ilmoitustaululla sekä kunnan internet-sivuilla 19.11.2025. Tiedotekirje lähetettiin kaava-alueen ja siihen rajautuville maanomistajille. Lausuntopyyntöt lähetettiin osallis- ja viranomaistahoille. Kaavaehdotuksesta ja valmisteluaineistosta oli mahdollista jättää lausuntoja ja muistutuksia 22.12.2025 mennessä sähköisesti tai kirjeitse. Ehdotusvaiheen yleisötilaisuus pidettiin 26.11.2025 Ammatti-Instituutti lisäkin auditoriossa, jossa läsnä oli noin 40 osallista. Erityisesti tilaisuudessa puhuttivat meluselvitys ja sen lähtöarvot, sähkönsiirto sekä hankkeen hyödyt ja riskit.

Kaavaehdotuksesta saatiin 27 lausuntoa ja 23 muistutusta. Viranomaislausunnoissa todettiin selvitysten ja vaikutusten arvioinnin olevan riittäviä keskeisten esillä olleiden vaikutustyyppien osalta. Luontojärjestöjen lausunnoissa sen sijaan selvityksiä ja vaikutusten arviointia pidettiin riittämättöminä. Kaavaehdotus on maakuntakaavan mukainen, mutta maakuntamuseon lausunnossa todetaan, että hankkeella on yhä suuria kielteisiä maisemavaikutuksia. Muistutuksissa tuotiin esille mm. vaikutukset

maisemaan, luontoon, pohjavesiin, meluun, välkkeeseen ja alueen virkistyskäyttöön. Myös kuntalaisten yhdenvertaisuus, kiinteistöjen arvon aleneminen sekä tiedottaminen hankkeesta nostettiin esille. Useassa muistutuksessa selvityksiä ja vaikutusten arviointeja pidettiin puutteellisina. Ehdotusvaiheen palaute ja vastineet on esitetty liitteessä 12 sivulta 249 alkaen. Lausunnot ja muistutukset ovat oheismateriaalina tiedoksi hallitukselle.

Palautteen perusteella kaavamääräyksiin on lisätty yleismääräys vesiensuojeluratkaisuista purojen lähellä sekä täsmennetty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden alueiden määräyksiä. Ikaalisten puolella voimalapaikan T10 sijaintia on siirretty ja muuttuneen sijainnin vuoksi on päivitetty melu- ja välkemallinnusraportit. Kaavaselostukseen on tehty edellä mainittujen muutosten, vastineissa esitettyjen tarkistusten sekä kaavaprosessin edellyttämät päivitykset.

Kaavatoimikunta kävi läpi kaavaehdotuksesta saatua palautetta ja käsittelyaikataulua kokouksissaan 28.1.2026 ja 22.4.2026. Kaavasta järjestettiin AKL 66 § ja MRA 18 § mukainen viranomaisneuvottelu 4.5.2026. Neuvottelussa käsiteltiin kaavapalautetta ja kaavaehdotukseen tehtäviä tarkistuksia sekä todettiin osayleiskaavaa varten laaditut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit riittäviksi kaavan viemiseksi hyväksymiskäsittelyyn. Neuvottelun muistio on listan liitteenä.

Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy:n suunnittelemassa tuulivoimapuistossa on yhteensä 15 tuulivoimalaa, joista 8 sijaitsee Hämeenkyrön puolella. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus saa olla enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 10 MW. Hämeenkyrön kaava-alue on laajuudeltaan 930 ha. Kaavassa alueen päämaankäyttömuodoksi on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-1). Metsätalouskäytössä olevat alueet, joilla on erityisiä luonnonarvoja, on osoitettu erillismerkinnällä M-2. Hämeenkyrön alueelle sijoittuvien 8 tuulivoimalan rakennuspaikat (tv-1) sekä alueen olemassa oleva ja ohjeellinen tieverkosto, ohjeelliset ilmajohdot, ohjeelliset maakaapelit, energiahuollon alue (EN-1), maa-ainesten ottoalue (EO) ja muu tarvittava infrastruktuuri on osoitettu kohdemerkinnöin tai erillisinä alueen osina. Suunnittelualueen itäosan reunalla ja osittain suunnittelualueella sijaitsee Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura 2000 -alue ja siihen kuuluva yksityismaan luonnonsuojelualue, joka on osoitettu kaavassa SL-merkinnällä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet on merkitty luo-merkinnöillä.

Osayleiskaava on laadittu alueidenkäyttölain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Osayleiskaavaa saa käyttää kaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakentamisluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv-alue). Tuulivoimaloiden rakentamislupahakemusten liitteenä tulee olla melu- ja varjostusselvitykset valitulla voimalatyypillä. Ennen rakentamisluvan myöntämistä tulee varmistaa, etteivät voimalat aiheuta Valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvojen mukaisten keskiäänitasojen ylittävää melua (asuntojen ja loma-asuntojen ulkomelutaso päiväaikaan 45 dB ja yöaikaan 40 dB). Lisäksi on annettu yleismääräykset suunnittelutarvealueesta, varjostusvälkkeen rajoittamisesta, pesimälinnuston suojelun huomioimisesta, vesiensuojeluratkaisuista purojen lähellä, tuulivoimaloiden purkuvelvoitteesta ja alueen ennallistamisvelvoitteesta sekä lentoestelausunnon tarpeesta. Kaava-alueella on voimassa jokaisenoikeudet. Alueella sallitaan metsästäminen.

Kaavakonsultti AFRY Finland Oy on toimittanut 11.5.2026 päivätyn kaavakartan, kaavaselostuksen sekä liiteaineiston kunnanhallituksen ja edelleen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Hallintosäännön 94 § mukaisesti hallituksen vastuulle kuuluu kaavoitus. Hallintosäännön liitteen mukaisesti alueidenkäyttölain 37 § yleiskaavan hyväksyminen on valtuuston ratkaistava asia.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus

1. toteaa tiedoksi saadun kaavaehdotuksesta saapuneen palautteen
2. hyväksyy ehdotusvaiheen palautteeseen laaditut vastineet ja kaava-aineistoon tehdyt toimenpiteet
3. toteaa, että kaavaehdotukseen ei ole tullut nähtävillä olon jälkeen oleellisia muutoksia, joten uusi nähtävälle asettaminen ei ole tarpeen.

Hallitus esittää valtuustolle

1. tiedoksi kaavaehdotuksesta saapuneen palautteen
2. hyväksyttäväksi 11.5.2026 päivätyn Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan.

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa Rauno Mäki esitti: asia palautetaan valmisteluun. Katariina Pylsy kannatti esitystä. Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta valmisteluun ja asiasta on äänestettävä. Hallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestystavaksi. Asian käsittelyn jatkaminen on Jaa ja asian palauttaminen on Ei. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 5 Jaa-ääntä ja 4 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Rauno Mäki esitti: kaavaa ei hyväksytä. Katariina Pylsy kannatti esitystä. Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys ja asiasta on äänestettävä. Hallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestystavaksi. Pohjaesitys on Jaa ja Mäen esitys on Ei. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 5 Jaa-ääntä, 3 Ei-ääntä ja yksi äänesti tyhjää. Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen voittaneen äänestyksen ja tulleen hallituksen esitykseksi valtuustolle.

Äänestykset

Asian käsittelyn jatkaminen tai palauttaminen valmisteluun. Pohjaesitys Jaa, Mäen esitys Ei (palautetaan valmisteluun)

Jaa

Viljo Paavola
Eeva Harhala
Esa Järvenpää
Timo Mäkelä
Pirjo Järvensivu

Ei

Rauno Mäki
Mirka Löf

Katariina Pylsy
Tanja Lahti

Kaavan hyväksyminen, pohjaesitys Jaa, Mäen esitys Ei (kaavaa ei hyväksytä)

Jaa

Viljo Paavola
Pirjo Järvensivu
Timo Mäkelä
Eeva Harhala
Esa Järvenpää

Ei

Katariina Pylsy
Rauno Mäki
Tanja Lahti

Tyhjä

Mirka Löf

Päätös

Pohjaesitys hyväksyttiin äänestyksen jälkeen.

Rauno Mäki jätti päätökseen eriävän mielipiteensä.

Tiedoksi

valtuuston listalle, lausunnon ja muistutuksen jättäneille ote hallituksen päätöksestä, elinympäristöjohtaja Asula-Myllönen (toimeenpanovastuu), kaavasuunnittelija Niilo-Rämä, Ilmatar Energy Oy/helena.arola@ilmatar.com

§ 107

Valtuuston 27.4.2026 päätösten toimeenpano

HMKDno-2025-257

Valmistelija / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Kuntalaki 39 §:

Kunnanhallituksen tehtävänä on vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kuntalaki 143 §:

Päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Kuntalaki 96 §:

Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka, että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai, että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Valtuuston päätösten toimeenpanosta tehdään oma päätöksensä jokaisen valtuuston kokouksen jälkeen.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus

1. toteaa, että valtuuston 27.4.2026 päätökset on tehty oikeassa järjestyksessä eikä ne mene valtuuston toimivaltaa ulommaksi eivätkä ole lainvastaisia
2. päättää, että valtuuston 27.4.2026 kokouksen päätökset pannaan täytäntöön
3. lähettää valtuustoaloitteet valmisteluun seuraavasti:

- Vihreiden ja Keskustan valtuustoryhmän aloite, Mira Card ensimmäisenä allekirjoittajana. Hämeenkyrön perusopetuksen kielitarjottimen monipuolistaminen (6/2026). Valmisteluun sivistyslautakunnalle, määräaika on marraskuun valtuusto 2026.
- Keskustan valtuustoryhmän aloite, Taina Sävilammi ensimmäinen allekirjoittaja. Heinijärven koulun remontin aikaiset väistötilat (7/2026). Valmisteluun elinympäristölautakunnalle, määräaika marraskuun valtuusto 2026.
- Hämeenkyrön Vasemmiston sekä Vihreiden valtuustoryhmän aloite, Mirka Löf ensimmäinen allekirjoittaja. Turkimusojan suojeleminen (8/2026). Elinympäristöjohtaja valmistelee hallitukselle, määräaika marraskuun valtuusto

2026.

- Perussuomalaisten valtuustoryhmän aloite, Janne Mäkinen. Viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten keskusteluyhteyden lisääminen. Talous- ja hallintojohtaja valmistelee hallitukselle, määräaika marraskuun valtuusto 2026

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

talous- ja hallintojohtaja Paloranta

Hyvinvointijaosto, § 51, 23.10.2024

Hyvinvointijaosto, § 24, 06.05.2026

Kunnanhallitus, § 108, 25.05.2026

§ 108

Valtuustoaloite 3/2024; Hämeenkyrön kunta tarvitsee matkailun ja kulttuurin edistämishjelman

HMKDno-2024-241

Hyvinvointijaosto, 23.10.2024, § 51

Valmistelijat / lisätiedot:

Arttu Pentikäinen, kulttuurikoordinaattori, arttu.pentikainen@hameenkyro.fi

Keskustan valtuustoryhmä, aloitteen 1. allekirjoittaja Tiina Jokela, jätti valtuuston kokouksessa 29.4.2024 seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"Hämeenkyrön kunta tarvitsee matkailun ja kulttuurin edistämishjelman.

Kuntamme tarvitsee matkailun ja kulttuurin edistämishjelman, jolla pyritään tukemaan kuntamme uutta strategiaa ja elinkeinoelämää. Kulttuuri edistää kuntalaisten hyvinvointia sekä matkailu tuo parhaimmillaan Hämeenkyröä alueena tunnetuksi. Hämeenkyrö on vuosikymmenet mainostanut itseään sekä Nobelkirjailija F.E.Sillanpään syntymäkuntana että Hämeenkyrön kansallismaisemilla, niitä unohtamatta tarvitsemme uusia monipuolisempia kärkiä, jolla tehdä Hämeenkyrö-brändiä tunnetummaksi.

Hämeenkyrön matkailun kärkikohteiksi voisi nostaa myös muun muassa Mannanmäen näkötornin sekä Kyröskosken Hälläpuiston. Mannanmäelle voisi sijoittaa yhden tai useamman opastetaulun, jossa kerrotaan vuoden 1918 taisteluista Mannanmäellä. Taulu palvelee matkailijoita silloin kun näkötorni ei ole auki. Kyröskoskella Hälläpuisto tarvitsee esteettömän ja turvallisen kulun näköalatasanteelle ympäri vuoden, alppiruuupuiston kunnostamisen sekä myös uudenlaiset mainosopasteet, joissa kerrotaan Kyröskosken tehdas ympäristön historiasta. Karavaanareita ajatellen kunnassamme on matkaparkki, mutta sen olemassaoloa pitäisi kehittää näkyvämpään suuntaan esimerkiksi ammattikorkeakoulu yhteistyöllä opinnäytetyön muodossa.

Esimerkkinä hyvästä matkailun edistämisestä on jo Visit Hämeenkyrö-sivustolla oleva Vanhan Keskustan virtuaalikierrros, joka on saanut kiitosta käytettävyyden suhteen. Samankaltaista verkkoversiota voisi käyttää myös osana Mannanmäen alueen tai Kyröskosken tehdasalueen esittelyssä. Kohteiden esittelyä ei voi ainoastaan jättää verkkoversioiden varaan, vaan myös fyysisillä opastauluilla on iso merkitys nähtävyyksien miljööseen esilletuomisessa.

Meidän tulee vain panostaa oman kuntamme matkailuun ja osaltaan myös kulttuuriin markkinoinnin avulla, jotta Hämeenkyrön kunta voi menestyä ja tulla tunnetummaksi.

Esitämme, että

- 1. Hämeenkyrön kunta valmistelee matkailun ja kulttuurin edistämishjelman, joka tukee kuntamme uutta strategiaa*

2. *Kunta kehittää omaa matkailutarjontaansa sekä uudistamalla nykyisiä käyntikohteita että luomalla uutta tarjontaa.*

*Hämeenkyrössä 29.04.2024
Hämeenkyrön Keskustan valtuustoryhmä"*

Hämeenkyrön kunnan kulttuuripalvelut työstää kulttuurisuunnitelmaa, joka esitellään hyvinvointijaostolle marraskuussa 2024. Tämä kulttuurisuunnitelma tukee kunnan uutta strategiaa ja edistää paikallisen kulttuurin ja hyvinvoinnin kehittämistä. Matkailusuunnitelmaa ei yhdistetä kulttuurisuunnitelmaan, sillä matkailun kehittäminen vaatii oman erillisen lähestymistapansa ja työresurssinsa. Kulttuurin ja matkailun yhteinen suunnitelma ohjaisi liikaa kulttuuritoimintaa matkailun ehdoilla, mutta myös rajoittaisi matkailun mahdollisuuksia pelkkään kulttuuriin.

Kunnan kulttuuripalveluiden päätavoite on tuottaa kulttuurihyvinvointia kuntalaisille. Matkailulla taas edistetään ensisijaisesti paikallisen yritystoiminnan toimintaedellytyksiä, joten matkailun kehittäminen on luonnollisesti elinkeinopalveluiden vastuualueella. Landefestien koordinoituvastuu siirtyy kuitenkin jatkossa kirjasto- ja kulttuuripäällikölle, vaikka tapahtuma toteutetaan jatkossakin palvelualueet ylittävänä yhteistyönä.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Koskela, vapaa-aikapäällikkö

Hyvinvointijaosto esittää hallitukselle ja edelleen valtuustolle vastauksena valtuustoaloitteeseen:

1. Hämeenkyrön kulttuurisuunnitelma valmistuu 2024
2. Matkailun kehittäminen, mukaan lukien aloitteessa erikseen mainitut kohteet, eivät ole kulttuuripalvelujen keskeisintä tehtävää
3. Valtuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Hyvinvointijaosto, 06.05.2026, § 24

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Al-Taeshi, kirjasto- ja kulttuuripäällikkö, vapaa-aikapäällikkö, minna.al-taeshi@hameenkyro.fi

Hyvinvointijaosto on käsitellyt valtuustoaloitteen jo 23.10.2024 § 51. Valtuustoaloite on syytä käsitellä uudelleen kulttuuripalvelujen muuttuneen tilanteen vuoksi.

Hämeenkyrön kulttuurisuunnitelma on palautettu valmisteltavaksi uudelleen kulttuuripalvelujen resurssin muututtua. Päivitetty suunnitelma tuodaan käsitteilyyn syksyllä.

Elokuusta 2025 lähtien Hämeenkyrö on ollut mukana Suomen kirjainstituutin säätiön "Kohti vaikuttavaa seudullista kulttuurimatkailua" -esiselvityshanketta. Hanke on saanut Euroopan unionin maaseuturahoitusta Joutsenten reitti Leader-ryhmältä. Hankkeen keskeisin tavoite on ollut kartoittaa hankealueen kulttuurimatkailun rakenteet ja vaikuttavuustekijät sekä etsiä uusia yhteistyömuotoja. Ja toteuttaa alueellinen kulttuurimatkailun kehityssuunnitelma ja valtakunnallinen kulttuurimatkailuseminaari sekä muodostaa kulttuurimatkailijoiden alueellinen verkosto.

Hankkeella on tehty suunnitelma *Kotikulmilla 2026 - 2030; Huittisten, Hämeenkyrön, Punkalaitumen ja Sastamalan seudullinen kulttuurimatkailusuunnitelma; Kohti vaikuttavaa seudullista kulttuurimatkailu -hanketta 2025 - 2026*. Liitteenä on kulttuurimatkailusuunnitelman luonnos. Hyvinvointijaosto voi halutessaan kommentoida ja antaa muutosehdotuksia kulttuurimatkailusuunnitelmaan.

Ehdotus

Esittelijä: Minna Al-Taeshi, kirjasto- ja kulttuuripäällikkö, vapaa-aikapäällikkö

Hyvinvointijaosto esittää hallitukselle ja edelleen valtuustolle vastauksena valtuustoaloitteeseen:

1. Hämeenkyrön kulttuurisuunnitelman päivitys nykyiseen resurssitilanteeseen sopivaksi valmistuu 2026.
2. Matkailun kehittämiseksi Hämeenkyrön kunta on mukana "Kohti vaikuttavaa seudullista kulttuurimatkailua" -esiselvityshanketta.
3. Valtuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.05.2026, § 108

Liitteet

1 Luonnos_Seudullinen kulttuurimatkailusuunnitelma 2026-2030.pdf

Hyvinvointijaosto 6.5.2026, 24 §.

Pykälän liitteenä on kulttuurimatkailusuunnitelman luonnos.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. saa hyvinvointijaoston esityksen vastaukseksi valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi
valtuuston listalle

§ 109

Valtuustoaloite 6/2025; johtamisen arvioinnin laajentaminen henkilöstökertomuksessa

HMKDno-2025-518

Valmistelija / lisätiedot:

Jyri Lammela, henkilöstöpäällikkö, jyri.lammela@hameenkyro.fi

Valtuutettu Taina Sävilammi jätti seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 10.11.2025:

"Johtamisen arvioinnin laajentaminen henkilöstökertomuksessa

Hämeenkyrön kunnalla on käytössään henkilöstöohjelma (2024-2030), henkilöstösuunnitelma sekä vuosittain laadittava henkilöstökertomus. Näiden avulla ohjataan, suunnitellaan ja raportoidaan henkilöstöön liittyvää toimintaa.

Henkilöstöohjelmassa korostetaan hyvää johtamista ja esihenkilötyön kehittämistä. Henkilöstösuunnitelma ennakoii tulevia tarpeita ja osaamisen kehittämistä. Henkilöstökertomus puolestaan raportoi toteutuneesta tilanteesta ja sisältää tällä hetkellä osion esihenkilötyöstä. Tässä osiossa arviointi on kuitenkin rajoittunut lähinnä siihen, kuinka monta kehityskeskustelua on käyty.

Pelkkä kehityskeskusteluiden määrä ei anna riittävää kuvaa johtamisen laadusta. Johtaminen on keskeinen tekijä henkilöstön työhyvinvoinnissa, työssä jaksamisessa, rekrytoinnin onnistumisessa sekä palvelujen laadussa. Kunnanvaltuustolla on oltava kokonaiskuva siitä, miten johtamista kunnassa toteutetaan ja kehitetään, ja siihen tarvitaan monipuolisempaa tietoa.

Esitämme, että:

- 1. Henkilöstökertomuksen esihenkilötyö-osiota laajennetaan johtamisen systemaattiseksi arvioinniksi.*
- 2. Arviointi perustuu henkilöstöohjelman tavoitteisiin ja henkilöstösuunnitelman linjauksiin.*
- 3. Kehityskeskusteluiden määrän lisäksi seurataan ja raportoidaan:*
  - henkilöstön palaute johtamisesta ja esihenkilötyöstä (esim. henkilöstökyselyjen tulokset)*
  - johtamiskoulutukseen osallistuminen ja kehittämistoimet*
  - johtamisen vaikutus työhyvinvointiin, sairauspoissaoloihin ja henkilöstön pysyvyyteen*
  - esihenkilön laadulliset käytännöt (palautteen anto, vuorovaikutus, viestintä)*

Näin henkilöstökertomuksesta tulee entistä kattavampi ja se tarjoaa valtuustolle sekä kuntalaisille paremman kokonaiskuvan siitä, miten kuntaa johdetaan henkilöstön näkökulmasta.

Hämeenkyrössä 6.10.2025

Taina Sävilahhti, Pasi Eloranta, Risto Linnainmaa, Mervi Koponen, Katariina Pylsy, Mikko Ahola

Aloitevastauksen valmistelu

Hallitus päätti 1.12.2025 valtuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä lähettää aloitteen valmisteluun henkilöstöpäällikkö Jyri Lammelalle. Aloite valmistellaan viimeistään kesäkuun valtuustoon 2026.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esitetään, että vuosittain tehtävään, edellisestä vuodesta raportoivan, henkilöstökertomuksen esihenkilötyöosiota laajennetaan johtamisen systemaattiseksi arviointiksi.

Tieteellisessä kirjallisuudessa systemaattisella arvioinnilla tarkoitetaan toistuvaa, suunnitelmallista ja läpinäkyvää toimintaa, jossa arvioidaan jotakin ilmiötä, kuten johtamista, selkeiden kriteerien, menetelmien ja aikataulun mukaan.

Systemaattisen arvioinnin lähtökohtana tulee olla organisaation tuottama määritelmä arvioinnin kohteesta. Tämä määrittely on tehty valtuuston 11.11.2024 hyväksymässä henkilöstöohjelmassa vuosille 2024–2030. Henkilöstöohjelma ohjaa kunnan johtamista sekä henkilöstötyötä ja pyrkimyksenä on, että henkilöstöjohtaminen vastaa muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin. Laadukas johtaminen tarkoittaa avointa viestintää, osallistavaa päätöksentekoa, oikeudenmukaista palkitsemista ja ohjeistuksella sekä käytännöllä pyritään edistämään avoimuutta ja tasavertaisuutta.

Henkilöstöohjelman mukaan laadukas johtaminen toteutuu, kun esihenkilöiden osaamista kehitetään, esihenkilölle mahdollistetaan saada työnohjausta ja organisaatio tukee esihenkilöitä esihenkilötyön tekemisessä. Lisäksi tarkoituksenmukaisilla tiloilla ja välineillä sekä ohjeilla ja toimintakäytännöillä luodaan hyvät edellytykset laadukkaaseen johtamiseen tuottamiseen. Erikseen henkilöstöohjelmassa nostetaan uusien esihenkilöiden perehdyttäminen keinoksi varmistaa tavoitteen toteutuminen.

Systemaattisen arvioinnin keskiössä on laadukkaiden mittareiden toteuttaminen. Aloitteessa nostetaan esiin henkilöstökyselyn tulokset. Parillisina vuosina toteutettavassa henkilöstökyselyssä alaiset pääsevät arvioimaan esihenkilötyötä 12 kysymyksen avulla. Joka toinen vuosi tehtävä kysely tuottaa kuitenkin varsin harvoin tietoa johtamisen tilanteesta ja tämän vuoksi tulisi olla muitakin menetelmiä arvioida esihenkilöiden suoriutumista. Paljon käytetty menetelmä johtamisen arvioinnissa on nk. 360-arviointi. Tässä menetelmässä esihenkilö saa palautetta esimieheltään, alaisiltaan ja kollegoiltaan. Arviointi sisältää myös itsearviointin. Tämän tyyppisen arvioinnin voisi toteuttaa parittomina vuosina täydentämään johtamisen tilasta saatavaa tietoa.

Johtamisen vaikutusta työhyvinvointiin voidaan arvioida edellä kuvatuilla menetelmillä, mutta tämä epäsuora, tietoa yhdistelemällä, saatu tilannekuva ei ole kovin luotettava varsinkin, kun tieto perustuu kahteen tutkimukseen, jotka toteutettaisiin kahden vuoden välein ja eri vuosina.

Johtamisen vaikutusta sairauspoissaoloihin ja henkilöstön pysyvyyteen on vaikea arvioida systemaattisesti. Sairauspoissaoloihin vaikuttavat yksilölliset tekijät ja vuosittaiset erot influenssa- ja muissa epidemioissa. Henkilöstön pysyvyyteen vaikuttavat yksilölliset tarpeet ja tavoitteet, perhesuhteisiin liittyvät tekijät sekä yleinen työmarkkinatilanne usein johtamista enemmän.

Aloitteessa tuodut parannusehdotukset varmasti lisäisivät henkilöstökertomuksen tuottamaa kokonaiskuvaa johtamisen sekä esihenkilötyön laadusta ja kehityksestä ja

osittain vuoden 2025 henkilöstökertomuksessa pystyttiin vastaamaan aloitteessa esiin nostettuihin tarpeisiin.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. saa pykälän kuvausosan selostuksen vastaukseksi valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

valtuuston listalle

Elinympäristölautakunta, § 34,05.05.2026

Kunnanhallitus, § 110, 25.05.2026

§ 110

Valtuustoaloite 8/2025; Hämeenkyrön kunnan arkiston turvaaminen

HMKDno-2025-587

Elinympäristölautakunta, 05.05.2026, § 34

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi
Aino Kuusela, hallintosuunnittelija, aino.kuusela@hameenkyro.fi
Harri Jääskeläinen, tilapalvelupäällikkö, harri.jaaskelainen@hameenkyro.fi

Liitteet

- 1 Tilapalvelupäällikön kuvaus arkistotilojen tilanteesta
- 2 Riskiarvio päätearkistosta, 31.3.2026

Valtuutettu Kati Lahtinen sekä 5 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraan sisältöisen valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 15.12.2025:

"Hämeenkyrön kunnan arkiston turvaaminen

Me allekirjoittaneet valtuutetut olemme huolissamme Hämeenkyrön kunnan arkiston tilanteesta. Joulukuun alun talousarvioseminaarissa kuulumme, että vanhan kunnantalon alakerrassa sijaitsevassa päätearkistossa on tapahtunut vesivahinko ja siellä esiintyy myös paperitoukkia. Lisäksi henkilöstö ei voi mennä sinne enää edes käytettävissä olevilla suojarusteilla. Olemme saaneet lyhyen tilannekatsauksen myös hallintosuunnittelijalta.

Arkiston huono tilanne on jatkunut jo pidempään eikä esimerkiksi kaikkien arkistotietojen saatavuus ole ollut kohtuullisen työn tai kustannusten mukaista. Myös arkiston digitointi on keskeytetty. Erityisesti olemme huolissamme vanhan, kulttuurihistoriallisen aineiston puolesta. Kyse on arkistolain mukaisen tiedon säilymisen turvaamisesta sekä sen saatavuudesta muun muassa tutkijoiden käyttöön.

Teemme aloitteen, että kunta huolehtii ensi tilassa siitä, että arkistomateriaali säilyy ja on käytettävissä arkistolain edellyttämällä tavalla.

*Hämeenkyrössä 15.12.2025
Kati Lahtinen (vihr.)"*

Aloitevastauksen valmistelu

Hallitus päätti 19.1.2026 valtuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä lähettää aloitteen valmisteluun hallintopalveluille ja elinympäristöpalveluille. Aloite tulee elinympäristölautakunnan kautta hallitukselle ja siitä edelleen valtuustolle. Määräaika aloitteen tuomiseksi valtuustokäsittelyyn on kesäkuun valtuusto.

Valmisteluryhmä

Valtuustoaloitevastauksen laatimiseen ovat osallistuneet hallintosuunnittelija Aino Kuusela, tilapalvelupäällikkö Harri Jääskeläinen sekä talous- ja hallintojohtaja Tiina Paloranta.

Tausta

Kunnan arkistointia ja tiedonhallintaa ohjaavat Arkistolaki (831/1994), Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) ja Kansallisarkiston antamat kaikkia kuntia koskevat määräykset ja seulontapäätökset. Lisäksi kunnan arkistointiin ja tiedonhallintaan vaikuttavat Laki viranomaisien toiminnan julkisuudesta (621/199), Kuntalaki (410/2015), Euroopan Yleinen tietosuojasetus (2016/679) ja kansallinen Tietosuojalaki (1050/2018). Arkistolaissa säädetään arkistotoimen järjestämisestä sekä kuntien toiminnassa syntyvien arkistoitavien (ns. pysyvästi säilytettävien) ja määräajan säilytettävien asiakirjojen säilyttämisestä. Tiedonhallintalaissa säädetään tiedonhallinnan järjestämisestä. Tiedonhallinnalla tarkoitetaan tietoprosessien järjestämistä siten, että tietojen saatavuus, löydettävyys ja hyödynnettävyys varmistetaan tiedon koko elinkaaren ajan. Arkistointi on siten yksi tiedonhallinnan osa-alueista. Arkistolaki (831/1994) tulee uudistumaan vuoden 2026 aikana ja uudessa laissa tullaan painottamaan yhä enenevässä määrin digitaalista arkistointia.

Kunnan tiedonhallintaa ja arkistointia ohjaa tiedonohjaussuunnitelma, joka sisältää kunnan tehtäväluokituksen, prosessikuvaukset, asiakirjatyyppit ja tietoaaineistot, säilytysajat, säilytysperusteet ja muut tarkemmat metatiedot. Tiedonohjaussuunnitelma on korvannut kunnan aiemmin käytössä olleen arkistonmuodostussuunnitelman, jolla arkistointia ennen ohjattiin.

Kunnan toiminnassa syntyy asiakirjoja, jotka ovat asiakirjan tyyppistä riippuen joko arkistoitavia (ns. pysyvästi säilytettäviä) tai määräajan säilytettäviä. Arkistoitavat asiakirjat ovat asiakirjoja, joita kunta ei saa hävittää ja jotka säilytetään ikuisesti. Arkistolaitos (nykyään Kansallisarkisto) määrää Arkistolain 8 § 3 momentin mukaisesti siitä, mitkä asiakirjat tai asiakirjoihin sisältyvät tiedot säilytetään pysyvästi. Tätä Kansallisarkisto tekee antamallaan valtakunnallisilla määräyksillä ja seulontapäätöksillään. Määräajan säilytettävällä asiakirjalla tarkoitetaan puolestaan asiakirjaa, joka säilytetään ennalta määritetyn ajan verran. Säilytysajan päätyttyä asiakirja hävitetään. Monet voimassa olevat lait, kuten kirjanpitolaki, määrittelevät asiakirjat määräajan säilytettäviksi. Niille asiakirjoille, joille ei ole olemassa lakisääteistä säilytysaikaa, kunta määrittelee säilytysajan itse. Kunta ottaa kuitenkin määräaikaisten suunnitellussa huomioon Tiedonhallintalautakunnan suositukset tietoaaineistojen säilytysajoista.

Asiakirjoja syntyy nykyään pääsääntöisesti digitaalisessa muodossa. Digitaalisessa muodossa syntyneet aineistot säilytetään ja arkistoidaan ensisijaisesti digitaalisina. Tietyt asiakirjakokonaisuudet, kuten toimielinten pöytäkirjat, säilytetään kuitenkin vielä paperisessa muodossa.

Sähköiset arkistojärjestelmät

Hämeenkyrön kunnalla on käytössä erilaisia sähköisiä arkistojärjestelmiä palvelualueillaan. Hallintopalveluissa asianhallinnan ja päätöksenteon sähköisenä ympäristönä toimii CaseM-asianhallintajärjestelmä, johon on mahdollista hankkia myös sähköinen pysyväisarkisto-ominaisuus. Kunnalla ei ole vielä tällä hetkellä kyseistä ohjelman lisäominaisuutta käytössä, mutta lähivuosien suunnitelmissa on hankkia kyseinen ominaisuus. CaseM:ssa oleva asiakirja-aineisto on ohjelmassa sähköisessä muodossa ja odottaa pysyvän säilytyksen ratkaisua. Laskentapalveluilla on käytössään Visman sähköinen arkisto Archive. Archiveen viedään laskentapalveluiden syntyvä kirjanpidon asiakirjamateriaali. Näiden edellä mainittujen lisäksi hallintopalveluilla on käytössään Canonin Therefore-järjestelmä, jossa säilytetään henkilöstöhallinnon ja päätearkiston digitoituja asiakirja-aineistoja.

Elinympäristöpalvelut käyttävät toiminnassaan hallintopalveluiden tavoin CaseM-asianhallintajärjestelmää. Lisäksi rakennusvalvonnalla on käytössään sähköinen Lupapiste.fi-asiointipalvelu, jossa kunnan rakennusvalvonnan lupa- ja poikkeuslupa-asiakirjat säilytetään sähköisessä muodossa. Sivistyspalveluissa on puolestaan käytössä varhaiskasvatuksen puolella eVaka-järjestelmä, joka ei kuitenkaan omaa varsinaista arkisto-ominaisuutta, jonne arkistoitavat ja pitkän määräajan sisältävät varhaiskasvatuksen asiakirjat voitaisiin erikseen viedä.

Arkistotilat

Hämeenkyrön kunnan arkistotilakokonaisuus koostuu kunnan tiloissa olevista käsiarkistoista, lähiarkistoista ja päätearkistosta. Käsiarkistoilla tarkoitetaan työntekijöiden ja viranhaltijoiden tai työyksikön välittömässä läheisyydessä olevia arkistotiloja. Käsiarkistoissa säilytetään asiakirjoja, joita työntekijät ja viranhaltijat tarvitsevat aktiivisesti työssään. Lähiarkistoilla tarkoitetaan puolestaan toimintayksikön yhteistä arkistotilaa. Työntekijät ja viranhaltijat siirtävät käsiarkistosta lähiarkistoon kunnan toiminnassa syntyneitä asiakirjoja palvelualueen arkistovastaavan avustuksella. Lähiarkistoissa säilytetään asiakirjoja, joita ei tarvita enää aktiivisesti kunnan työntekijöiden ja viranhaltijoiden työtehtävissä. Lähiarkistoja on esimerkiksi kunnan kouluilla ja päiväkodeilla sekä palvelualueiden hallinnon tiloissa. Kunnan päätearkisto sijaitsee vanhan kunnanviraston alakerrassa osoitteessa Härkikuja 7. Päätearkisto toimii kunnan keskitettynä arkistotilana, jossa pitkäaikaisesti säilytettävät ja arkistoitavat asiakirjat säilytetään. Asiakirjahallinnosta vastaava viranhaltija huolehtii yhdessä palvelualueiden kanssa lähiarkistoista tulevien asiakirjakokonaisuuksien siirrosta päätearkistoon. Päätearkistoon siirrettävä asiakirja-aineisto tulee olla ennen siirtoa seulottu palvelualueen toimesta. Edellä mainittujen arkistotilojen lisäksi asiakirja-aineistoa on hallintopalveluiden aikaisemmin käyttämässä hallintotalossa.

Kunnanvirasto on laitettu käyttökieltoon vuonna 2020 ja päätearkistoon ei ole viety asiakirja-aineistoa vuoden 2017 jälkeen, koska arkistokaava muuttui tuolloin. Tämän vuoksi palvelualueilla on arkistoitu ja säilytetty vuoden 2017 jälkeen syntyneitä arkistoitavia asiakirja-aineistoja omissa lähiarkistotiloissa.

Liitteenä on tilapalvelupäällikön kuvaus tämän hetken arkistotiloista.

Digitointi

Julkisen hallinnon tiedonhallintalaista annetun lain (906/2019) 19 §):n mukaan muussa kuin sähköisessä muodossa viranomaiselle saapuva asiakirja on muutettava sähköiseen muotoon, jos asiakirja on säädetty arkistoitavaksi taikka lailla tai lain nojalla arkistoitavaksi. Tiedonhallintalaki on tältä osin tullut sovellettavaksi 1.1.2022 alkaen ja sen perusteella asiakirjat, jotka ovat muodostuneet 1.1.2022 alkaen, arkistoidaan yksinomaan sähköisessä muodossa.

Arkistoitavien asiakirjojen (ns. pysyvästi säilytettävien asiakirjojen) digitoinnista on annettu Kansallisarkiston toimesta useita ohjeita ja määräyksiä, joita arkistoyksikön tulee noudattaa. Toimijalle jo muodostuneiden analogisten arkistollisten kokonaisuuksien takautuvaan digitointiin sovelletaan Kansallisarkiston ohjetta Arkistoitavien asiakirjojen digitointia koskevat vaatimukset ja ohjeet, joka on julkaistu vuonna 2024. Arkistoyksikön toiminnassa syntyvien asiakirjojen sähköiseen muotoon muuttamisessa ohjeistetaan Kansallisarkiston vuonna 2025 julkaisemassa ohjeessa nimeltä Arkistoitavien asiakirjojen muuttaminen sähköiseen muotoon.

Hämeenkyrön kunta oli vuonna 2024 mukana yhdessä Kangasalan, Nokian, Oriveden ja Ylöjärven kaupunkien ja Lempäälän, Pirkkalan ja Vesilahden kuntien kanssa tehdyssä kuntien päätearkistojen digitointipalveluiden kilpailutuksessa (HLP119). Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy järjesti tarjouskilpailun digitointipalveluista tilaajille 36 kuukauden sopimuskaudeksi sekä toistaiseksi voimassa olevaksi optiokaudeksi. Kilpailutuksen tulos oli se, digitointipalvelut hankittiin edellä mainituille kunnille tarjouskilpailun perusteella parhaiten menestyneeltä tarjoajalta Punamusta Oy:ltä. Sopimuskausi on voimassa 1.6.2024 – 31.5.2026, jonka jälkeen optiona on, että sopimusta voidaan jatkaa toistaiseksi voimassa olevalla optiolla.

Kansallisarkisto tarjoaa arkistoyksiköille, kuten valtionhallinnon ja muun julkishallinnon organisaatioille, tarkoitettua pitkäaikaissäilyttämisen sähköistä arkistointipalvelua. Palvelun idea on se, että arkistoyksiköt kuten kunnat voivat siirtää seurantapäätöksen perusteella määriteltyjä arkistoitavia digitaaliseen muotoon muutettuja asiakirja-aineistoja Kansallisarkiston sähköiseen arkistointipalveluun. Kun digitaalisessa muodossa oleva aineisto on siirretty onnistuneesti Kansallisarkiston sähköiseen arkistoinnin palveluun, on se haettavissa arkistoyksiköille ASTIA-verkkopalvelusta. Palvelun tarkoitus on auttaa ja helpottaa julkishallinnon organisaatiota sähköiseen arkistointiin siirtymisessä. Digitaalisten aineistojen siirtäminen ja palvelun käyttö on arkistoyksikölle toistaiseksi maksutonta.

Kansallisarkisto järjestää sähköisen arkistoinnin palveluun liittyvää SAPA-osaaja-koulutusta, jonka tarkoituksena on opastaa arkistoyksiköitä digitoitujen aineistojen siirroissa Kansallisarkistoon. Koulutus on tarkoitettu erityisesti sellaisille julkishallinnon organisaatioille, jotka ovat siirtämässä digitoitua aineistoa ensimmäistä kertaa Kansallisarkistoon. Hämeenkyrön kunta on ilmoittautunut ja päässyt mukaan SAPA-osaaja-koulutukseen keväällä 2026.

Hämeenkyrön kunta jatkaa päätearkiston analogisten asiakirja-aineistojen digitointia, osallistuu Kansallisarkiston SAPA-osaaja-koulutukseen ja selvittää yhdessä Kansallisarkiston kanssa digitoitujen arkistoitavien asiakirja-aineistojen siirtämistä Kansallisarkiston sähköisen arkistoinnin ASTIA-verkkopalveluun. Hämeenkyrön kunta jatkaa myös toiminnassaan syntyvien asiakirjojen sähköiseen muotoon muuttamista.

Kulttuurihistoriallisesti arvokas asiakirja-aineisto

Kulttuurihistoriallisesti arvokas asiakirja-aineisto on aineistoa, jolla on historiallisesti, yhteiskunnallisesti tai kulttuurillisesti erityistä merkityksellistä yksilölle tai yhteisölle. Kulttuurihistoriallisesti arvokas asiakirja-aineisto kuvaa esimerkiksi kunnan toimintaa, kehitystä, päätöksiä ja ihmisiä ainutlaatuisella tavalla. Kunnassa kulttuurihistoriallisesti arvokasta asiakirja-aineistoa voivat olla esimerkiksi asiakirjat historiallisista rakennuksista, vanhat käsin kirjoitetut päätöspöytäkirjat tai vanha valokuva-aineisto.

Analogisen asiakirjan kulttuurihistoriallinen arvo muodostuu asiakirjan aineellisista ja /tai aineettomista ominaisuuksista. Asiakirja voidaan määritellä kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi esimerkiksi asiakirjan kunnan, iän, sen sisältämän informaation, tallennusformaatin, esteettisyyden, rahallisen arvon, materiaalien lisäominaisuuksien, harvinaisuuden, hyödynnettävyyden ja tunnearvon perusteella. Paperimuodossa oleva asiakirja voi olla kulttuurihistoriallisesti arvokas, jos se on esim. laadittu erityiselle paperilaadulle tai sisältää erityisiä sinettejä tai postimerkkejä. Asiakirja voi olla kulttuurihistoriallisesti arvokas myös silloin, kun sillä on erityistä merkitystä yksilölle tai yhteisölle.

Jotta asiakirja voidaan katsoa kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi, tulee edellä mainituista kriteereistä täyttyä asiakirjan kunnan (pakollinen kriteeri) lisäksi toinen kriteeri. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat aineistot arkistoidaan lähtökohtaisesti sekä alkuperäisessä muodossaan paperisena eli analogisena että digitaalisessa muodossa, jos asiakirjan kunto sen mahdollistaa. Poikkeuksen tähän voi kuitenkin muodostaa esim. homevaurioituneet tai muuten merkittävästi arkistointikelvottomaksi muodostuneet aineistot.

Arkistolain (831/1994) piirissä olevat toimijat, kuten kunnat, arvioivat hallussaan olevien asiakirja-aineistojen kulttuurihistoriallisen arvon itse. Arvioinnin tulee perustua Kansallisarkiston määrittämiin arviointikriteereihin ja arviointi koskee vain jo arkistoitavaksi määrättyjä asiakirjoja. Kunnan tulee arvioinnin tehtyään säilyttää ja arkistoida arvioinnista muodostuva arviointi- ja dokumentaatioasiakirja pysyvästi.

Hämeenkyrön kunnan päätearkisto sisältää edellä mainittuja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita asiakirja-aineistoja. Näitä ovat esimerkiksi vanhat kunnallislautakunnan käsin kirjoitetut päätöspöytäkirjat vuodesta 1848 lähtien. Kulttuurihistoriallisten aineistojen määrää päätearkistossa on vaikeaa arvioida, sillä jokainen asiakirjakokonaisuuden arvo tulee arvioida erikseen Kansallisarkiston kriteerien mukaan. Kulttuurihistoriallista arviointia tullaan tekemään samanaikaisesti päätearkiston asiakirjojen digitaaliseen muotoon muuttamisen yhteydessä.

Määrärahat

Talousarvioon 2026 on hallintopalveluille varattu 300 000 euron määräraha arkiston digitointiin. Määrärahaa ei ehditä kuluttamaan kokonaan tänä vuonna, koska on odotettu Kansallisarkiston SAPA-projektin alkamista, jotta asiakirjojen digitointi voidaan tehdä tavalla, joka sopii Kansallisarkiston sähköiseen arkistopalveluun. Työ on tarkoitus aloittaa vanhoista kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston pöytäkirjoista. Työssä päästään alkuun syksyllä 2026.

Arkistotilan rakentamiseen tai kunnostamiseen ei ole varattu erillisiä määrärahoja. Arkiston paikka ratkeaa kunnan hallinnon tilojen suunnittelun edistyessä. Ratkaisuna on joko rakentaa uutta arkistotilaa tai korjata joku nykyinen tila asianmukaiseksi ja turvalliseksi arkistotilaksi.

Pykälän liitteenä on riskiarvio päätearkistosta.

Päätöksen peruste hallintosääntö § 91

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

Elinympäristölautakunta esittää hallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se

1. saa pykälän kuvausosan selostuksen vastaukseksi valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.05.2026, § 110

Liitteet

- 1 Tilapalvelupäällikön kuvaus arkistotilojen tilanteesta
- 2 Riskiarvio päätearkistosta, 31.3.2026

Elinympäristölautakunta 5.5.2026, 34 §

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. saa elinympäristölautakunnan kuvausosan selostuksen vastaukseksi valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

valtuuston listalle

Elinympäristölautakunta, § 36,05.05.2026

Kunnanhallitus, § 111, 25.05.2026

§ 111

Valtuustoaloite 10/2025; vieraslajien torjunnan pelillistäminen ja tukitoimet Hämeenkyrön kunnan alueella

HMKDno-2025-592

Elinympäristölautakunta, 05.05.2026, § 36

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja, ritva.asula-myllynen@hameenkyro.fi

Valtuuston kokouksessa 15.12.2025 Vihreiden valtuustoryhmä, aloitteen 1. allekirjoittaja Mira Card sekä 4 muuta, on jättänyt seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"Aloite vieraslajien torjunnan pelillistämisestä ja tukitoimista Hämeenkyrön kunnan alueella Hämeenkyrössä on kasvava ongelma luonnossa leviävistä ja kotoperäistä lajistoa uhkaavista haitallisista vieraslajeista. Tällaisia lajeja ovat muun muassa komealupiini, jättipalsami, karhunköynnös ja etelänruttojuuri. Myös haitalliset eläinlajit, kuten espanjansiruetanat, aiheuttavat merkittävää haittaa.

Vieraslajien torjunta on kriittistä, sillä ne:

- *Heikentävät luonnon monimuotoisuutta: Esimerkiksi komealupiini ja jättibalsami leviävät aggressiivisesti, syrjäyttävät nopeasti kotoperäistä kasvillisuutta ja köyhdyttävät paikallista lajistoa. Lupiini muuttaa lisäksi maaperän typpipitoisuutta, mikä estää alkuperäisten lajien paluuta.*
- *Aiheuttavat lisäkustannuksia: Hoitamattomat ja levinneet esiintymät aiheuttavat kunnalle merkittäviä taloudellisia lisäkustannuksia tulevaisuudessa. Torjuntatoimien aloittaminen viivyttämällä kasvattaa ongelmaa ja nostaa torjunnan hintaa.*
- *Perinteiset menetelmät ovat riittämättömiä: Kunnan tekemät tienvarsiniitot eivät usein ole riittävä tapa torjua näitä lajeja niiton ajoituksen tai laitteiden rajallisten toimintasäteen vuoksi. Pahimmillaan väärin ajoitettu niitto voi edesauttaa vieraslajien leviämistä. Lajeja on poistettava myös alueilla, joihin isoilla koneilla ei päästä.*

Ratkaisumalliksi me Hämeenkyrön Vihreät ehdotamme, että Hämeenkyrön kunta ottaa käyttöön vieraslajien torjuntaan tähtäävän pelillistämismallin hyödyntäen kansalaisosallistumista. Crowdsorsan kaltaiset mobiilipohjaiset mallit mahdollistavat poiston juuri niillä alueilla (esim. pensaikot ja ranta-alueet), joihin perinteinen koneellinen torjunta ei ylety.

Kansalaisedut:

Pelillistäminen on osoittautunut erittäin suosituksi ja tehokkaaksi useissa kymmenissä kunnissa Suomessa. Se siirtää työtä kunnan työntekijöiltä aktiivisille asukkaille. Nuoret ja muut asukkaat voivat saada kesätyönomaisesti tuloja ja samalla oppia tuntemaan suomalaista luontoa.

Malli myös edistää asukkaiden sitoutumista ja yhteisöllisyyttä omaan kotikuntaan. Rakenne on joustava, sillä kunta voi jaksottaa käytettäviä varoja siten, että vieraslajien uusintapoistoja voidaan tehdä useaan kertaan saman kasvukauden aikana lajien biologisen kasvurytmin mukaisesti.

Pelillistämisen menestyksen varmistamiseksi kunnan on järjestettävä riittävät tukitoimet:

Keräyspisteet:

Kunnan on osoitettava tai järjestettävä asianmukaiset keräyspisteet tai -päivät, jotta poistetut kasvimassat (etenkin siemenelliset osat) eivät päädy takaisin luontoon tai polttoon soveltumattomina. Myös etanoille tarvitaan asianmukainen ohjeistus ja/tai keräysväylä.

Kunnan tulee laatia selkeä ja helposti saavutettava ohjeistus siitä, miten kukin haitallinen vieraslaji poistetaan oikeaoppisesti ja turvallisesti. Kunnan tulisi tehdä yhteistyötä paikallisten yhdistysten, koulujen ja nuorisotoimen kanssa pelin markkinoinnissa ja jalkauttamisessa.

Ehdotus:

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että Hämeenkyrön kunta budjetoi ja osallistuu vieraslajien torjuntaan tähtäävän pelillistämisen käyttöönottamiseen ja sen edellyttämiin tukitoimiin. Näiden toimenpiteiden avulla palautamme luontoa kotoperäisille kasveille ja edistämme paikallisten sitoutumista Hämeenkyröön.

Hämeenkyrössä 15.12.2025, Hämeenkyrön Vihreä valtuustoryhmä"

Aloitevastauksen valmistelu

Hämeenkyrön kunnanhallitus päätti 19.1.2026 valtuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä lähettää aloitteen valmisteluun elinympäristölautakunnalle. Määräaika aloitteen tuomiseksi valtuustokäsittelyyn on kesäkuun valtuusto.

Asian käsittely

Hämeenkyrön kunnan alueella esiintyy useita haitallisia vieraslajeja, esimerkiksi komealupiini, jättipalsami, karhunköynnös ja etelänruttojuuri. Näiden lajien leviäminen aiheuttaa merkittäviä haasteita luonnon monimuotoisuudelle, maankäytölle ja kunnan ylläpitovastuulle. Haitallisten vieraslajien torjunta on pitkäjänteistä työtä, johon liittyy useita käytännön, taloudellisia ja toiminnallisia reunaehtoja.

Yksi keskeisimmistä haasteista on torjunnan jatkuvuus. Haitallisten vieraslajien poistaminen edellyttää usean vuoden ajan toistuvia toimenpiteitä, sillä yksittäinen niitto tai kitkentä ei yleensä riitä hävittämään kasvustoa pysyvästi. Erityisesti komealupiini ja jättipalsami uusiutuvat nopeasti, mikäli torjunta keskeytyy tai ajoitetaan väärin.

Toinen merkittävä haaste liittyy torjuntamenetelmien soveltuvuuteen. Kunnan tekemät perinteiset hoitotoimenpiteet, kuten tienvarsien koneellinen niitto, eivät aina ole tehokkaita haitallisten vieraslajien torjunnassa. Osa esiintymistä sijaitsee alueilla, joihin raskaalla kalustolla ei ole pääsyä. Väärin ajoitettu niitto voi edesauttaa lajien leviämistä.

Henkilöstö- ja resurssikysymykset muodostavat oman haastekokonaisuutensa. Haitallisten vieraslajien torjunta kilpailee samoista kunnossapidon ja ympäristöhoidon resursseista muun lakisääteisen toiminnan kanssa. Erityisesti vaikeasti torjuttavat lajit vaativat useita työvaiheita ja pitkäjänteistä seurantaa.

Lisähaasteita syntyy vastuunjaosta kunnan, valtion ja yksityisten maanomistajien välillä. Kunta voi toteuttaa torjuntatoimia omilla alueillaan, mutta muilla alueilla torjunta perustuu pitkälti maanomistajien omaan aktiivisuuteen. Tämä tekee torjunnasta epätasaista ilman laajaa tiedottamista ja yhteistyötä.

Kunnan ilmasto-ohjelma hyväksyttiin valtuustossa 16.12.2024. Siinä on asetettu tavoitteeksi tukea luonnon monimuotoisuutta esimerkiksi toteuttamalla kunnostus- ja ennallistamistoimenpiteitä vieraslajien osalta. Aloitteessa ehdotettu pelillistäminen ja sitä kautta joukkoistettu torjunta voi olla perinteisten hoitotoimenpiteiden täydentäjä, ei niiden korvaaja. Pelillistäminenkin vaatii usean vuoden toistoja ja kuntalaisten pitkäaikaista sitoutumista ollakseen vaikuttava apu vieraslajien torjunnassa. Menetelmä edellyttää kunnalta alustan luomista fyysisistä paikoista, missä on kunnalla maanomistusta ja missä kyseisiä vieraslajeja esiintyy. Tällaista tietoaineistoa ei kunnassa ole valmiina. Myös valvonta vaatii kunnalta työpanosta. Vuoden 2027 talousarviota valmisteltaessa voidaan selvittää mahdollisuuksia osoittaa resursseja vieraslajien torjuntaan oman työn lisäksi joukkoistamalla torjuntaa pelillistämisen avulla.

Päätöksen peruste hallintosääntö § 112

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

1. Elinympäristölautakunta päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selosteosan mukaisesti hallitukselle, joka lähettää sen edelleen valtuustolle.
2. toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.05.2026, § 111

Elinympäristölautakunta 5.5.2026, 36 §

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. saa elinympäristölautakunnan kuvausosan selostuksen vastaukseksi valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

valtuuston listalle

Elinympäristölautakunta, § 37,05.05.2026

Kunnanhallitus, § 112, 25.05.2026

§ 112

Valtuustoaloite 11/2025; Lavajärven leiriranta

HMKDno-2025-594

Elinympäristölautakunta, 05.05.2026, § 37

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja, ritva.asula-myllynen@hameenkyro.fi

Valtuuston kokouksessa 15.12.2025 Perussuomalaisten valtuustoryhmä, aloitteen 1. allekirjoittaja Janne Mäkinen, jätti seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"Esitämme, että Hämeenkyrön kunta peruu suunnitellun Lavajärven leirirannan alueen omakotitonttien myynnin niiden kuntatalouteen mitättömästi vaikuttavan mahdollisen myyntisumman vuoksi.

Esitän myös, että Hämeenkyrön kunta jatkaa mainitun leirirannan vuokrasopimusta Lavajärven-Komin kyläyhdistys ry:n kanssa edelleen kymmenellä vuodella. Tämä mahdollistaa myös mm. Joutsenten reitin avustusten hakemista ja kannustaa paikallisia aktiiveja jatkossakin kunnostamaan ja edelleen ylläpitämään leirirannan rakennuksia ja ympäristöä koko kyläyhteisön edun nimissä.

Hämeenkyrössä 15.12.2025, Hämeenkyrön Perussuomalaisten valtuustoryhmä (PS)"

Aloitevastauksen valmistelu

Hallitus päätti 19.1.2026 valtuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä lähettää aloitteen valmisteluun elinympäristölautakunnalle. Määräaika aloitteen tuomiseksi valtuuston käsittelyyn on kesäkuun valtuusto.

Asian käsittely

Hämeenkyrön kunnanhallitus päätti 19.1.2026 valtuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä lähettää aloitteen valmisteluun elinympäristölautakunnalle. Määräaika aloitteen tuomiseksi valtuustokäsittelyyn on kesäkuun valtuusto.

Hämeenkyrön kunta omistaa Lavajärvellä Järvilaidun -nimisen kiinteistön (108-437-9-8) maapinta-alaltaan 2,25 hehtaaria. Alueella sijaitsee vanha leirintäaluekokonaisuus. Kunnan omistukseen kuuluu maa-alan lisäksi leirintäalueen rakennukset, rakenteet, laitteet, liittymät ja irtaimisto.

Kunnalla ei ole itsellä alueella mitään leirintäalue- tai majoitustoimintaa, vaan se on mahdollistanut alueen leiri- ja virkistyskäytön pitkäaikaisena kuntalais- ja yhdistystoiminnan kohteena vuokraamalla alueen Lavajärven-Komin kyläyhdistyksen käyttöön. Rannalla on sallittu myös maksuton soutuvenevalkamapaikka. Aluetta koskeva kunnan ja kyläyhdistyksen välinen vuokrasuhde on ollut voimassa ensin ajalla 2003-2008, mutta sitä on päivitetty (KH 30.6.2003 88 §) niin, että sopimus on laadittu 20 vuoden ajalle ja se sopimus päättyi varsinaisesti vuonna 2023. Vuokra on ollut 20 vuoden sopimusajalta yhteensä 2 euroa. Sopimuksen ensimmäinen vuositarkennus vuodelle 2024 koski pinta-alan muutosta eli se määriteltiin noin yhdeksi hehtaariksi

kahden sijaan. Sopimusta on jatkettu viimeksi määräaikaisesti samoin ehdoin 31.12.2025 asti, sillä on haluttu tarkastella alueen käyttöä kunnan näkökulmasta. Samalla on tarkistettava säädösten asettamat vaatimukset alueen käytölle, kiinteistön nykyarvo sekä rakennusten korjausvelka.

Vuokraamisen pääperusteena on aina ollut se, että kunnalle ei saa muodostua kustannuksia sellaisista kohteista, joille ei ole käyttöä omassa palvelutuotannossa. Valvontavastuu sopimuksen ja lain noudattamisesta ei siirry sopimuksella, vaan jää silti kunnalle. Sopimuksessa on veloitettu vuokralaista huolehtimaan siitä, että sillä on kaikki toiminnassaan tarvittavat viranomaisluvut ja että se noudattaa toimintaansa liittyviä lainsäädännön ja viranomaisten mahdollisesti asettamia vaatimuksia ja määräyksiä. Vuokralaiselle on asetettu velvollisuus huolehtia rakennusten ja vuokra-alueen kunnossapidosta, siisteydestä ja turvallisuudesta. Vuokralaisen vastuulla on ollut vastata kaikista käyttö- ja kunnossapitokustannuksista sekä alueelle johtavan tien kesä- ja talvikunnossapidosta.

Alueen tulevaisuus on ollut esillä sekä kaavatoimikunnassa että kunnan maankäyttöryhmässä. Myös kunnanhallituksen kokouspiirissä on asia ollut esillä. Kaavatoimikunnassa on ohjeistettu vuonna 2024 kaavoitusta valmistelemaan poikkeamislupia kahden omakotitontin paikan saamiseksi rinteeseen ja lupajaosto hyväksyi ne. Maankäytön ryhmässä on todettu, että tonttien saaminen myyntiin edellyttää rantaan johtavan tien kunnostamista ja yksityistiekunnan perustamista.

Säädösten näkökulmasta aloitteeseen liittyen leirikeskuksen tulevaisuutta tulee tarkastella siten, että kuntalaisten tasapuolinen kohtelu toteutuu kuntalain, hallintolain ja kilpailulain mukaan. Uudistunut ympäristönsuojelulaki asettaa myös omat haasteensa alueen nykyiselle jätevesijärjestelmälle, joka tulee ympäristötarkastajan mukaan saattaa lain vaatimusten tasolle jos nykyisiä rakennuksia käytetään. Kyse ei ole vähäisestä korjauksesta, vaan järjestelmän uudistamisesta (suunnittelu, mitoitus ja toteutus).

Kunnan tahtotilana on näkynyt kylän elinvoiman lisääminen asuinrakentamisen kautta ja uimapaikan sekä venevalkaman säilyttäminen kuntalaisten virkistyskäytössä.

Kiinteistölle ei ole esitetty investointimäärärahoja, sillä periaatteena on ollut realisoida sellaiset kohteet, joille ei kunnan omassa palvelutuotannossa ole käyttöä tai lakisääteistä veloitetta. Jätevesijärjestelmään uudistamisen maksaa arviolta minimissään 30 000 euroa ja tien minimikunnostus 30 000 euroa ja molemmat olisi tehtävä, mikäli alueen käyttöä jatkettaisi edelliseen tapaan.

Elinympäristöpalveluissa tarkastellaan alueen tulevaisuutta tämän vuoden aikana kohti lopullista päätöksentekoa alueen käytöstä elinympäristölautakunnan kautta kunnanhallitukselle edellä mainitut näkökulmat, lainsäädäntö ja taloustilanne huomioiden.

Päätöksen peruste hallintosäntö § 112

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

1. Elinympäristölautakunta päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selosteosan mukaisesti hallitukselle, joka lähettää sen edelleen valtuustolle.
2. toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.05.2026, § 112

Elinympäristölautakunta 5.5.2026, 37 §

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. saa elinympäristölautakunnan kuvausosan selostuksen vastaukseksi valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

valtuuston listalle

Elinympäristölautakunta, § 35,05.05.2026

Kunnanhallitus, § 113, 25.05.2026

§ 113

Valtuustoaloite 12/2025; tuulivoimaloille/tuulivoimapuistolle ympäristölupa

HMKDno-2025-596

Elinympäristölautakunta, 05.05.2026, § 35

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Hietala-Karlsson, toimistopäällikkö, sari.hietala-karlsson@hameenkyro.fi

Perussuomalaisten valtuustoryhmä, aloitteen jättäjä Rauno Mäki, ovat jättäneet seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 15.12.2025:

"Esitämme, että Hämeenkyrön kunta/kunnanvaltuusto tekee periaatepäätöksen, että kunnan alueelle tuleville teollisen luokan tuulivoimaloille/tuulivoimapuistoille on haettava ennen rakennusluvan myöntämistä voima-alueelle ympäristölupa.

Ympäristölupaan kirjataan lainsäädännön mukaiset etäisyys, välke ja meluarvot, joita tuulivoimayhtiön on noudatettava ja joita ympäristöviranomainen valvoo/tarkastelee. Ympäristöluvassa määritellään myöskin voimaloiden purkamisen ja purkuvakuudet. - Näistä tarkempia lisätietoja liitteenä.

Ympäristöluvassa määritellään myöskin pohjavesien suojele/suojelusuunnitelma. Pohjavesien pilaaminen on laissa kiellettyä ja sen varmistaminen riittävällä suojelulla, suunnitelmalla ja vuosittaisilla tarkkailuilla on ensiarvoisen tärkeää - näistä lisätietoja liitteenä.

Ympäristölupa on kunnalle suoja sekä työkalu.

Kun toiminta luvitetaan, varmistetaan, että:

- 1. pohjavedet, luonto ja asukkaiden terveys turvataan*
- 2. vastuut ja valvonta ovat selkeitä*
- 3. kunta/kuntalaiset ei joudu maksajiksi toiminnan päättyttyä tai jos ympäristö jotenkin vahingoittuu*
- 4. eri elinkeinot voivat toimia rinnakkain ilman haittoja*
- 5. ympäristölupa myös turvaa tuulivoimayrittäjän oikeudet sekä toiminnan.*

Lisäksi ympäristölupa tekee päätöksenteosta läpinäkyvää, ennakoitavaa ja reilua.

Se on työkalu kestävään kehitykseen - ei sen este.

Hämeenkyrön Perussuomalaisten valtuustoryhmä (PS)"

Aloitevastauksen valmistelu

Hallitus päätti 19.1.2026 valtuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä lähettää aloitteen valmisteluun elinympäristölautakunnalle. Määräaika aloitteen tuomiseksi valtuustokäsittelyyn on viimeistään kesäkuun valtuusto.

Asian käsittely

Elinympäristöpalvelut on pyytänyt lausuntoon asiantuntijanäkökulmaa Sastamalan ympäristönsuojelulta, koska ympäristölupa-asiat kuuluvat ympäristönsuojelun tehtäviin.

Elinympäristölautakunnan vastaus valtuustoaloitteeseen

Ympäristönsuojelun näkökulma valtuustoaloitteeseen, jossa ehdotetaan, että Hämeenkyrön kunta tekisi periaatepäätöksen, että kaikilta tuulivoimapuistoilta tarvitaan ympäristölupaa.

Lähtökohtana tuulivoimaloiden rakentamiselle on se, että ne rakennetaan niin kauas asutuksesta, ettei ympäristölupaa tarvita (ympäristöministeriön ohje).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan, josta säädetään ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 1 (direktiivilaitos) ja taulukossa 2, on oltava ympäristölupa. Tuulivoimalat eivät ole taulukoiden mukaan ympäristöluvanvaraisia hankkeita.

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on lisäksi oltava
1) toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista, eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta;
2) jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista;
3) toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa 2 (3) 16.4.2025 tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Tuulivoimalan ympäristöluvan tarve voi perustua lähinnä naapuruussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettuun kohtuuttomaan rasitukseen, joka tulisi pystyä osittamaan esimerkiksi mallinnuksin ja selvityksin. Tuulivoimatoiminnalta voidaan edellyttää ympäristölupaa myös toiminnan alkamisen jälkeen todettujen haittojen perusteella, esimerkiksi mikäli melumittauksissa havaitaan melun raja-arvojen ylityksiä. Tuulivoimalan toiminnasta mahdollisesti aiheutuviin haitallisiin melu- tai välkevaikutuksiin voidaan tarvittaessa puuttua joko ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi annettavalla yksittäisellä määräyksellä (YSL 180 §) tai edellyttämällä tuulivoimalalta ympäristölupaa (YSL 27 §) sen vuoksi, että toiminnasta saattaa aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa (26/1920, NaapL /naapuruussuhdelaki) tarkoitettua kohtuutonta rasitusta (YSL 27.2,3 §). Sen sijaan esimerkiksi tuulivoimalan maisemavaikutuksiin ei voida puuttua yksittäisellä määräyksellä, eivätkä ne myöskään aiheuta ympäristönluvanvaraisuutta (ympäristöministeriön ohje s. 51).

Valtion ympäristölupaviranomaisen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallasta säädetään ympäristönsuojelulain 34 §:ssä ja ympäristönsuojeluasetuksen (Vna 713/2014) 1 ja 2 §:ssä. Ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n 3 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristönsuojelulain 27 §:n 3 kohdassa tarkoitetun kohtuutonta haittaa naapuruussuhteissa aiheuttavan toiminnan lupa-asian, jollei ympäristönsuojelulain 34 §:stä johdu muuta.

Naapuruussuhdelain 17 § 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsitusä ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista. 17 §:n 2 momentin mukaan arvioitaessa räsituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus, räsituksen voimakkuus ja kesto, räsituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat. Naapuruussuhdelain mukaisessa arvioinnissa keskeistä on se, aiheutuuko tuulivoimahankkeesta lähikiinteistöille sellaista haittaa, jota voidaan pitää kohtuuttomana ottaen huomioon alueen käyttötarkoitus, paikalliset olosuhteet sekä toiminnan laajuus ja luonne. Tuulivoimahankkeen tapauksessa kohtuuttoman räsituksen arviointiperusteita ovat muun muassa meluhaitta, varjovälke, maisemavaikutukset, etäisyys asutukseen sekä kumulatiiviset vaikutukset.

Erityisesti suurten tuulivoimaloiden toteutuksen tulisi lähtökohtaisesti perustua alueidenkäyttölakiin (132/1999), eli tuulivoimaloille soveltuvat alueet määritellään kaavassa (ympäristöministeriö - tuulivoimarakentaminen). Kaavoitusprosessissa kiinnitetään huomiota ja pyritään siihen, ettei tuulivoimaloista aiheudu sellaista kohtuutonta haittaa naapureille, että ympäristölupaprosessiin olisi tarvetta.

Alueidenkäyttölaki säätelee kaavojen laatimista. Alueidenkäyttölain 9 §:ssä säädetään vaikutusten selvittämisestä kaavaa laadittaessa. Kyseisen säännöksen 1 momentin perusteella kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Saman säännöksen 2 momentin mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Tuulivoimalaa koskevia selvityksiä voivat olla esimerkiksi melu- ja välkemallinnukset, jotka pääosin tehdään enimmäisperiaatteella eli mallinuksissa tarkastellaan eniten räsitusä aiheuttavaa vaihtoehtoa. Lisäksi selvityksiä voidaan tehdä esimerkiksi pohjavesiin liittyen.

Myös yleiskaavalle säädetään alueidenkäyttölaissa sisältövaatimuksia. Yleiskaavaa laadittaessa on muun muassa otettava huomioon ympäristöhaittojen vähentäminen (alueidenkäyttölaki 39.2,7 §). Nämä seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin, kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät (alueidenkäyttölaki 39.3 §). Yleiskaavamääräykset voivat koskea esimerkiksi maankäytön tai rakentamisen erityistä ohjausta tietyllä alueella sekä haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista (alueidenkäyttölaki 41.1 §).

Kaavoituksen vaiheissa kunnan asukkaat voivat osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta (alueidenkäyttölaki 62 §). Mikäli hankkeen toteuttamiseksi laadittavan kaavan ja hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) ovat samanaikaisesti vireillä, kuulemiset voidaan sovittaa yhteen (alueidenkäyttölaki 62 a §).

Alueidenkäyttölain 10 a luvussa annetaan myös suoraan tuulivoimarakentamista

koskevia erityisiä säännöksiä ja alueidenkäyttölain 77 a §:ssä todetaankin, että oikeusvaikutteista yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakentamisluvan perusteena rakentamislain 46 §:n 1 momentissa säädetyn estämättä niillä alueilla, joilla yleiskaavassa on siitä erikseen määrätty. 77 b §:ssä säädetään tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityisistä sisältövaatimuksista eli sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään (ks. yllä), on huolehdittava siitä, että 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella; 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön; tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää. Toisin sanoen, mikäli tuulivoimalalle laaditaan yleiskaava alueidenkäyttölain 77 a §:n mukaisesti, voidaan kaavaa käyttää suoraan tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena.

Kun edellä esiin tuodut alueidenkäyttölain säännökset otetaan huomioon, ei ympäristölupamenettelyä tulisi vaatia myöskään esimerkiksi pelkästään naapureiden kuulemiseksi, koska naapureilla ja kaikilla, joihin tuulivoimalan rakentaminen ja suunnittelu vaikuttaa, on mahdollisuus antaa mielipiteitä ja muistutuksia jo yleiskaavaa laadittaessa sekä mikäli hankkeen toteuttamiseksi on vireillä ympäristövaikutusten arviointimenettely, myös tämän menettelyn yhteydessä.

Usein tuulivoimalahankkeille tehdään myös ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa (252/2017, YVA-laki) tarkoitettu arviointi eli YVA-menettely. YVA-lakia sovelletaan sellaisiin hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-lain liitteessä 1 esitetään ne hankkeet, joihin lakia sovelletaan (YVA-laki 3.1 §). Liitteen 1 kohdan 7 alakohdan 8 mukaan YVA-menettelyä vaativat tuulivoimalahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia. Arviointimenettelyä voivat vaatia myös muut, kuin liitteessä 1 mainitut hankkeet, mikäli hanke todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3.2 §). Yhteysviranomaisen tarkastaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen riittävyuden ja laadun sekä laatii tämän jälkeen perustellun päätelmänsä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista (YVA-laki 23 §). Yhteysviranomaisen voi myös vaatia arviointiselostusta täydennettäväksi, mikäli se on puutteellinen (YVA-laki 24 §). YVA-menettelyssä arvioidaan lähtökohtaisesti hankkeen vaikutukset pohjavesille, ilmastoon, lajistoon sekä kulttuuri- ja sosiaalisiin arvoihin.

Kaavalla ei kuitenkaan voida ratkaista erityislainsäädännön piiriin kuuluvia asioita, joten tuulivoimalan sijainnista riippuen, voi tuulivoimalan toteuttaminen edellyttää myös esimerkiksi ympäristölupaa. Ympäristöluvalla voitaisiin rajoittaa lähinnä meluhaittoja. Meluhaittojen, välkehaittojen ja muidenkin haittojen arviointi tulisi ensisijaisesti tehdä ja usein tehdäänkin jo tuulivoimaa suunnitellessa. Mikäli suunnitteluvaiheen selvitysten perusteella melun ohjearvot saavutetaan, olisi ympäristölupa tarpeeton ja sen hakeminen selvityksistä huolimatta kuormittaisi kunnan ympäristönsuojeluviranomaista sekä lausunnon antavia viranomaisia tarpeettomaksi sekä viivyttäisi tuulivoimalan käyttöönottoa perusteettomasti jopa kuukausilla.

Johtopäätöksenä ympäristönsuojelu toteaa, että lähtökohta on, että tuulivoimaloilta ei

tulisi vaatia ympäristölupaa säännönmukaisesti, vaan ainoastaan, mikäli toiminnan alkamisen jälkeen havaitaan haittoja naapurustossa, tai mikäli muulla perusteella voidaan arvioida, että tuulivoimala voi aiheuttaa naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa. Myös Vaasan hallinto-oikeus on ratkaisussaan 16/0259/2 on todennut, että "kun yhtiö ei ollut ryhtynyt harjoittamaan alueella tuulivoimalatoimintaa, yhtiö ei ollut toiminut ympäristönsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti eikä yhtiötä siten voitu velvoittaa hakemaan etukäteen ympäristölupaa toiminnalleen".

Erityisesti suurten tuulivoimaloiden osalta selvitystyö tehdään hyvin perusteellisesti jo ympäristövaikutusten arvioinnissa ja/tai kaavoitusmenettelyssä eikä usein ympäristöluvan vaatimiselle ole perusteita.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (245/2014) 27 §, 180 §

Alueidenkäyttölaki (132/1999) 9 §, 39 §, 41 §, 62 §, 62 a §, 77 a §, 77 b §

Laki ympäristövaikutusten arvioinnista (252/2017) 3 §, 23 §, 24 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 1 §, 2 §

Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisu 16/0259/2 (8.11.2016)

Ympäristöministeriö, tuulivoimarakentamisen suunnittelu, ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016

Ympäristöministeriö, <https://ym.fi/tuulivoimarakentaminen>

Päätöksen peruste hallintosääntö § 112

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

1. Elinympäristölautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle edellä esitetyn lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen.
2. toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi

Päätös

Todettiin, että valtuustoaloitteen liite ei ollut kokousmateriaalin mukana.

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.05.2026, § 113

Liitteet

1 Liite valtuustoaloitteeseen 12/2025

Elinympäristölautakunta 5.5.2026, 35 §.

Elinympäristölautakunnan päätöksessä mainittu liite on lisätty hallituksen pykälän liitteeksi.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. saa elinympäristölautakunnan kuvausosan selostuksen vastaukseksi valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa Rauno Mäki teki esityksen: Hallitus esittää valtuustolle, että valtuustoaloite hyväksytään ja ympäristölupa vaaditaan. Katariina Pylsy kannatti esitystä. Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys ja asiasta on äänestettävä. Hallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestystavaksi. Pohjaesitys on Jaa ja Mäen esitys on Ei. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 1 Jaa-ääni, 6 Ei-ääntä ja kaksi äänesti tyhjää. Puheenjohtaja totesi Mäen esityksen voittaneen äänestyksen ja tulleen hallituksen esitykseksi valtuustolle.

Äänestykset

Esitys valtuustolle valtuustoaloitteen hyväksymisestä

Pohjaesitys Jaa, Mäen esitys Ei (hallitus esittää valtuustolle, että valtuustoaloite hyväksytään ja ympäristölupa vaaditaan)

Jaa

Esa Järvenpää

Ei

Mirka Löf

Katariina Pylsy

Tanja Lahti

Rauno Mäki

Timo Mäkelä

Eeva Harhala

Tyhjä

Viljo Paavola

Pirjo Järvensivu

Päätös

Hallitus esittää valtuustolle, että valtuustoaloite hyväksytään ja ympäristölupa vaaditaan.

Tiedoksi

valtuuston listalle

§ 114

Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen muuttaminen

HMKDno-2023-299

Valmistelija / lisätiedot:

Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja, johanna.rannanjarvi@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Liite kh 25.5.2025, Läntisen Pirkanmaan työllisyysalue Yhteistoimintasopimus Päivitys Final Kevät 2026

Kuntalain 7 § mukaisesti kunnalle kuuluu itsehallinnon nojalla ottamat ja laissa erikseen säädetty tehtävät. Kuntalain 8 § mukaisesti kunta voi järjestää tehtävät itse tai sopia järjestämistä vastuun siirtämisestä toiselle kunnalle. Työllisyysalueen yhteistoimintasopimus määrää sopimuksen muuttamistavan.

Sastamalan kaupungin työllisyyslautakunnan selostus

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023, järjestämislaki) 12 §:n mukaan kunta voi järjestää itse sen järjestämistä vastuulle mainitussa laissa kuuluvat työvoimapalvelut, jos kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Jos kunnan työvoiman määrä on alle 20 000 henkilöä, sen on muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (työllisyysalue) yhdessä jonkin toisen tai useamman muun kunnan kanssa siten, että työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Työllisyysalueen on lisäksi muodostettava maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue.

Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen muodostavat Hämeenkyrön kunta, Ikaalisten kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki, Punkalaitumen kunta sekä Sastamalan kaupunki. Kunnat ovat hyväksyneet ja allekirjoittaneet yhteistoimintasopimuksen, jolla sopimuskunnat sitoutuvat toteuttamaan yhdessä Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueena julkisia työvoimapalveluita ja niihin liittyviä tehtäviä 1.1.2025 alkaen järjestämislain mukaisesti. Sastamalan kaupunki toimii työllisyysalueen vastuukuntana ja sen työllisyyslautakunta lain edellyttämänä työvoimaviranomaisena.

Yhteistoimintasopimus on kuntalain 52 §:n mukainen sopimus kuntien yhteisestä toimielimestä ja se koskee järjestämislaissa säädettyjen työvoimapalveluiden järjestämistä vastuuta. Järjestämistä vastuussa oleva vastuukunta vastaa kuntalain 8 §:n 2 momentin mukaisesti palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta ja viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Sen estämättä, mitä kuntalain 8 §:n 2 momentin 5 kohdassa säädetään, järjestämistä vastuussa oleva kunta voi sopia laissa tarkoitetun työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä noudattaen mitä kuntalain 54 §:ssä säädetään sopimuksesta viranomaistehtävän hoitamiseksi (järjestämislaki, 13 §).

Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen varsinainen toiminta on käynnistynyt vuoden 2025 alusta lukien. Vuoden 2025 lopulla Urjalan kunta on ilmoittanut halustaan siirtyä Tampereen työllisyysalueesta Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueelle. Siirtymistä on valmisteltu alkuvuoden aikana.

Järjestämislain 15 §:n mukaan, jos työllisyysalueen jäsenkunnissa tai osapuolissa tapahtuu muutos, muutoksesta on ilmoitettava työ- ja elinkeinoministeriölle. Ilmoitus on tehtävä toimittamalla sopimus yhteisestä toimeleimistä (tai kuntayhtymän perussopimus). Sopimus on toimitettava kahden viikon kuluessa yhteistoimintasopimuksen (tai perussopimuksen) hyväksymisestä. Lisäksi on toimitettava suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämiseksi. Järjestämislain mukaan kunnilla on vapaus muuttaa työllisyysalueita. Alueiden on muutosten jälkeen kuitenkin täytettävä järjestämislain 12 §:ssä säädetyt edellytykset. Muutoksesta on ilmoitettava työ- ja elinkeinoministeriölle. Mikäli järjestämislain edellytykset eivät täyty, asia siirtyy valtioneuvoston päätöksentekovaltaan. Tässä Urjalan tapauksessa järjestämislain edellytykset täyttyvät.

Urjalan kunnan työllisyysalueeseen liittymisen ohella on tullut esille tarve tehdä joitakin lisäyksiä ja täsmennyksiä kuntien väliseen yhteistoimintasopimukseen. Yhteistoimintasopimuksen luvun 17 mukaan sopimusta voidaan muuttaa yhteistoiminta-alueen kuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä.

Oheismateriaalina seuraa yhteistoimintasopimuksen tarkistusluonnos, johon lisäyksesitykset on merkitty punaisella fontilla ja poistettavat kohdat yliviivaten.

Uusi sopimus on liitteenä.

Sastamalan kaupungin työllisyyslautakunnan esitys

Työllisyyslautakunta esittää Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen nykyisille sopijakunnille ja Urjalan kunnalle Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen tarkistamista luonnoksen mukaisesti. Sopimus tulee voimaan 1.1.2027 alkaen.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus esittää valtuustolle Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen tarkistamista liitteenä olevan sopimusluonnoksen mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

valtuuston listalle

---

§ 115

Varhaiskasvatus, apulaisjohtajien virkojen lakkauttamiset 2026

HMKDno-2026-224

Valmistelija / lisätiedot:

Jyri Lammela, henkilöstöpäällikkö, jyri.lammela@hameenkyro.fi

Hallitus päätti kokouksessaan 8.9.2025 § 166 käynnistää työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) 4 §:n mukaisen yhteistoimintamenettelyn, joka koskee koko kunnan henkilöstöä talouden tasapainottamiseen tarvittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi vuosina 2026, 2027 ja 2028.

Neuvottelut aloitettiin 15.9.2025. Yhteistoimintaneuvottelujen viimeisen kokouksen 29.10.2025 pöytäkirjan liitteenä 1 on yhteenveto neuvottelujen kulusta ja työnantajan esityksistä. Yhtenä toimenpiteenä on kirjaus, jonka mukaan päiväkodin apulaisjohtajien virat lakkautetaan toimintakauden 2025–2026 päättymiseen mennessä. Henkilöstölle tarjotaan varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviä, joihin sisältyy hallinnollisia tehtäviä ja päiväkodin johtajan sijaistamista.

Kuntalain mukaan

- § 87 Tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa.
- § 88 Viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää valtuusto tai hallintosäännössä määrätty kunnan muu toimielin.

Hallintosäännön § 67 mukaan hallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus lakkauttaa päiväkotien apulaisjohtajien virat 31.7.2026.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Sivistysjohtaja Levänen, varhaiskasvatuksen johtaja Ojanen

Hyvinvointijaosto, § 13,04.03.2026
Elinympäristölautakunta, § 33,05.05.2026
Kunnanhallitus, § 116, 25.05.2026

§ 116

Ulkoliikuntapaikkojen hoidon siirto sivistyspalveluilta elinympäristöpalveluille

HMKDno-2026-85

Hyvinvointijaosto, 04.03.2026, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:

Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö, liisa.neronen@hameenkyro.fi

Osana talouden vakauttamisohjelmaa on suunnitelma ulkoliikuntapaikkojen hoidon siirrosta elinympäristöpalveluille. Siirrolla haetaan hyötyä liikuntapaikkojen ja muun muassa puistojen hoidon yhdistämisestä. Vapaa-aikapalvelujen henkilöresurssin väheneminen puoltaa tehtävien vähentämistä liikuntapalveluilta. Sivistyspalvelujen hoidettavaksi jää edelleen muita liikuntapalveluita, ja liikuntakoordinaattori jatkaa työskentelyä liikuntapalveluissa.

Elinympäristöpalveluille siirtyy liikunnasta kaksi liikuntapaikkojenhoitajaa. Palvelualueelta toiselle siirtyy myös pyöräkuormaaja ja muuta kalustoa. Elinympäristöpalvelut vastaa jatkossa liikuntapaikkojen maanvuokrasopimuksista ja muun muassa laduntekosopimuksesta. Liikuntapaikkojen hoitoon varatut eurot siirretään syksyn muutostalousarviossa. Tarkemmat toimintatavat, työnjako ja vastuut neuvotellaan palvelualueiden välisellä hyvällä yhteistyöllä.

Lausunto asian ratkaisemiseksi, talous- ja hallintopäällikkö Liisa Neronen:

Hyvinvointijaosto esittää elinympäristölautakunnalle ja edelleen kunnanhallitukselle ulkoliikuntapaikkojen hoidon siirtämistä sivistyspalveluilta elinympäristöpalveluille 1.9.2026 alkaen.

Ehdotus

Esittelijä: Minna Al-Taeshi, kirjasto- ja kulttuuripäällikkö, vapaa-aikapäällikkö

Hyvinvointijaosto päättää talous- ja hallintopäällikön lausunnon mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Elinympäristölautakunta, 05.05.2026, § 33

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Hietala-Karlsson, toimistopäällikkö, sari.hietala-karlsson@hameenkyro.fi

Osana kunnan talouden vakauttamisohjelmaa on valmisteltu ulkoliikuntapaikkojen hoidon siirtämistä sivistyspalveluilta elinympäristöpalveluille. Siirron tavoitteena on

tehostaa toimintaa yhdistämällä liikuntapaikkojen ja puistojen hoito sekä hyödyntää elinympäristöpalveluiden osaamista ja kalustoa. Vapaa-aikapalvelujen henkilöstöresurssien väheneminen puoltaa tehtävien keskittämistä.

Siirron myötä elinympäristöpalveluille siirtyy kaksi liikuntapaikkojen hoitajaa sekä pyöräkuormaaja ja muuta ulkoliikuntapaikkojen hoitoon liittyvää kalustoa. Elinympäristöpalvelut vastaa jatkossa myös liikuntapaikkojen maanvuokrasopimuksista ja esimerkiksi laduntekosopimuksesta. Liikuntapaikkojen hoitoon varatut määrärahat siirretään elinympäristöpalveluille muutostalousarvio 2 yhteydessä, siten että määrärahat ovat käytettävissä 1.9.2026 alkaen.

Palvelualueiden välinen työnjako, toimintatavat ja vastuut tarkennetaan erillisissä yhteistyöneuvotteluissa.

Hyvinvointijaosto on kokouksessaan 4.3.2026 esittänyt elinympäristölautakunnalle ja edelleen kunnanhallitukselle, että ulkoliikuntapaikkojen hoito siirretään sivistyspalveluilta elinympäristöpalveluille 1.9.2026 alkaen.

Päätöksen peruste hallintosäntö §91

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

Elinympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle, että ulkoliikuntapaikkojen hoito siirretään sivistyspalveluilta elinympäristöpalveluille 1.9.2026 alkaen hyvinvointijaoston esityksen mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.05.2026, § 116

Valmistelija / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Hallintosäntö 97 § kohta 16: päättäminen palvelualueiden välisestä työnjaosta siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty. Hallintosäntö ei määrää yksityiskohtaisena asiana liikuntapaikkojen hoidon vastuusta.

Hyvinvointijaosto ja elinympäristölautakunta esittävät ulkoliikuntapaikkojen hoidon siirtämistä sivistyslautakunnalta elinympäristölautakunnalle.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus siirtää ulkoliikuntapaikkojen hoidon sivistyspalveluilta elinympäristöpalveluille 1.9.2026 alkaen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

---

sivistysjohtaja Levänen, elinympäristöjohtaja Asula-Myllynen, toimistopäällikkö Hietala-Karlsson, talous- ja hallintopäällikkö Neronen, vapaa-aikapäällikkö Al-Taeshi

§ 117

Osavuositarkastus 1/2026

HMKDno-2026-239

Valmistelija / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Hallintosääntö 94 §, kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta.

Talouden seuranta raportoidaan kuukausittain lautakunnille ja hallitukselle. Kuukausiraportit laitetaan myös kaikkien luottamushenkilöiden Teams-työtilaan luettavaksi. Kaikkien luottamushenkilöiden työtilaan kuuluvat valtuutetut, ryhmien muutama ensimmäinen varavaltuutettu, lautakuntien jäsenet ja varajäsenet. Hallitus saa lisäksi ennen kokousta tiedokseen avoimen kauden talousraportin.

Kahdesti vuodessa tehdään osavuositarkastus. Se tehdään huhtikuun lopun ja elokuun lopun tilanteista. Osavuositarkastukset sisältävät myös konserniyhtiöiden raportit. Osavuositarkastukset annetaan tiedoksi valtuustolle.

Osavuositarkastus 1/2026 valmistuu hallituksen kokouspäiväksi. Luonnos laitetaan luettavaksi hallituksen Teams-työtilaan perjantaina.

Osavuositarkastus tulee valtuuston esityslistaan liitteeksi.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus

1. saa tiedokseen osavuositarkastuksen 1/2026
2. antaa osavuositarkastuksen 1/2026 tiedoksi valtuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Katariina Pylsy poistui kokouksesta tämän pykälän kohdalla klo 17.00.

Tiedoksi

valtuuston listalle

§ 118

Taloussuunnitelma 2026-2028, muutotalousarvio 2/2026

HMKDno-2025-355

Valmistelija / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Muutotalousarvio 2 2026_kh 25.5.2026

Ensimmäinen muutotalousarvio tehtiin valtuustoon 9.3.2026. Sen jälkeen on tehty kaksi yksittäistä investointiosaan tehtyä lisämäärärahamuutosta. Niitä ei nimetty muutotalousarvioiksi.

Nyt tehdään vuoden toinen muutotalousarvio. Palvelualueille annettiin ohje tehdä muutotalousarvioon kaikki tiedossa olevat muutokset.

Muutotalousarviossa muutetaan talousarvion sitovuustasoa valtuustolle. Tällä hetkellä hyväksytyssä talousarviossa käyttötalousosan sitovuus valtuustolle on palvelualuekohtainen toimintakate sekä toiminnalliset tavoitteet. Tässä muutotalousarviossa sitovuustaso muutetaan vastuualuekohtaiseksi toimintakatteeksi. Sitovuustaso muuttuu näin tarkemmalle tasolle ja on samaa tasoa raportointitason kanssa. Tällä muutoksella halutaan korostaa vastualueen esihenkilön vastuuta taloudesta.

Isommat euroasiat muutotalousarviossa:

- verotuloarviota ja valtionosuusarviota ei tarvinnut korjata
- poistoarvio korjataan tarvittaessa vasta joulukuun muutotalousarvioon
- isoin toiminnallinen muutos on liikuntapaikkojen hoidon siirtäminen sivistyspalveluista elinympäristöpalveluille, tämä muutos liittyy vakauttamistoimiin
- käyttötalouteen tehtiin palvelualueille lisääviä ja vähentäviä muutoksia, ne on selostettu liitteenä olevassa muutotalousarviossa
- satunnaisen luovutusvoiton kirjaus on korjattu oikean suuruiseksi (vahvistui vasta vuodenvaihteessa)
- investointien osalta muutotalousarvioon kirjoitettiin näkyviin kaksi erillisenä tehtyä määrärahan muutosta. Lisäksi tehtiin tiedossa olevat muutokset.

Muutotalousarvio on tilikauden tulosta parantava 146 000 euroa.

Muutotalousarvio on pykälän liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan muutotalousarvion.

Päätös

Hyväksyttiin yhdellä lisäyksellä: hallitus esittää valtuustolle poistettavaksi investoinimääräraha Heinijärven koulun PTS 100 000 euroa. Perusteluna on se, että PTS-suunnitelma on tilattu, se maksaa 7000 euroa ja maksetaan

käyttötalousmenoista. Määrärahan poistoesitys lisätään valtuustolle menevään muutostalousarvio 2/2026 kirjaan.

Tiedoksi
valtuuston listalle

§ 119

Elinkeinopoliittinen työryhmä (ELPO) 2025-2029

HMKDno-2025-376

Valmistelija / lisätiedot:

Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja, johanna.rannanjarvi@hameenkyro.fi

ELPO on elinkeinopoliittinen työryhmä. Hallitus perusti sen alunperin vuonna 2013 toimikaudekseen. Toimikunnan työ on jatkunut myös myöhempinä kausina ja toimikuntaa on täydennetty vuosien kuluessa tarpeen mukaan.

ELPO -työryhmään kuuluu kunnan, yrittäjäyhdistyksen ja yrittäjien edustajia.

Jäsenten nimeäminen:

- Kunnan jäsenet nimetään
- Sasky ja yrittäjäyhdistys nimeävät omat edustajansa
- Yritysedustajat nimetään ELPOssa käydyn keskustelun perusteella. Yritysten ei tarvitse sitoutua hallituksen toimikauden pituiseen jäsenyyteen, vaan yritys voi myös luopua jäsenyydestään.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus toteaa ELPO-työryhmän kokoonpanon:

Kunnan edustajat ELPO-työryhmässä:

- valtuuston puheenjohtaja
- hallituksen puheenjohtaja
- kunnanjohtaja
- elinympäristöjohtaja
- työllisyyspalveluiden päällikkö
- elinkeinokoordinaattori (työryhmän sihteeri)

Hämeenkyrön Yrittäjät ry ja Sasky

- nimeävät edustajan ja varaedustajan

Yritysten edustajat:

- ELPO hyväksyy yritykset, joiden edustajat tulevat mukaan työryhmään.

Hallitukselle annetaan tiedoksi ELPO:n kokoonpano aina, kun jokin ryhmän jäsen vaihtuu. ELPO:n sihteeri vastaa tästä.

Päätös

Hyväksyttiin kahdella lisäyksellä

1. MTK lisätään Elpon osallistujatahoksi. MTK on ollut mukana jo pitkään ja puuttui esityksestä.
2. Yrittäjäjäsenien määrä on 1-5 jäsentä.

Tiedoksi

valitut, Hämeenkyrön Yrittäjät ry, Sasky, MTK Hämeenkyrö, elinkeinokoordinaattori
Tammisto

Kunnanhallitus, § 70,30.03.2026

Kunnanhallitus, § 120, 25.05.2026

§ 120

Tilinpäätös 2025

HMKDno-2026-72

Kunnanhallitus, 30.03.2026, § 70

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Allekirjoitettu tilinpäätös 2025, kh 30.3.2026

Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on tilintarkastuksen jälkeen saatettava tilinpäätös valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä (Kuntalaki 113 §).

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteinä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset tiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kunnan on laadittava myös konsernitilinpäätös (Kuntalaki § 114). Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhtiöiden taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa (Kuntalaki § 115).

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

Tuloslaskelma

- tilikauden alijäämä 2,6 milj.euroa
- ulkoiset toimintatuotot 7,8 milj.euroa
- ulkoiset menot 35,9 milj.euroa
- toimintakate 28,1 milj.euroa
- verotulot 22,8 milj.euroa
- valtionosuudet 8,5 milj.euroa
- vuosikate 2,9 milj.euroa

Talousarvion toteutuminen

- verotulot alittivat talousarvion, toteutumisprosentti 97,7
- valtionosuuksien toteutumisprosentti oli 100,3
- käyttötalouden tulot 14,6 milj. euroa, toteutumisprosentti 107,2
- käyttötalousmenot 42,7 milj. euroa, toteutumisprosentti 98,8
- nettomenot 28,1 milj. euroa, toteutumisprosentti 94,9

Investoinnit

Investointimenot 2,3 milj. euroa ja tulot 121 000 euroa. Investoinnit netto 2,1 milj. euroa.

Tase

Lainamäärä vuoden lopussa 36,4 milj euroa, 3 550 euroa/asukas.

Konsernin lainamäärä 46,3 milj euroa, 4 500 euroa/asukas.

Tuloskommentti

Tilikauden tulos ei ole hyvä, koska se on alijäämäinen. Edellisten vuosien kertynyttä ylijäämää jää jäljelle 1,5 milj.euroa.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus

1. hyväksyy ja allekirjoittaa kunnan tilinpäätöksen vuodelta 2025 ja antaa sen tilintarkastajan tarkastettavaksi
2. esittää valtuustolle, että tilikauden alijäämä siirretään taseen edellisten kausien ylijäämätilille
3. oikeuttaa talous- ja hallintojohtajan tekemään tilinpäätökseen teksti- ja numero-osassa mahdollisesti olevien virheiden korjaukset ja tarvittavat tekstitäydennykset.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.05.2026, § 120

Valmistelija / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2025 Hämeenkyrö, kv 8.6.2026

Hallitus allekirjoitti tilinpäätöksen vuodelta 2025 kokouksessaan 30.3.2026, 70 §. Täsmennetään tässä kokouksessa päätöstä vielä sen osalta, mistä tilikauden alijäämä koostuu. Asia on mainittu toimintakertomuksessa ja päätöksen selostusosassa, mutta päätökseen ei oltu merkitty euromääriä.

Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 5.5.2026 päättänyt saattaa tilintarkastuskertomuksen valtuustolle tiedoksi, esittää valtuustolle tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä.

Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja tarkastuslautakunnan esitys tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä menevät valtuustolle samassa pykälässä 8.6.2026 kokoukseen.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se päättää tilikauden tuloksen -2 721 703,49 euroa käsittelystä seuraavaa:

1. tuloutetaan poistoeroa suunnitelman mukaan 77 211,22 euroa
2. siirretään tilikauden alijäämä -2 644 492,27 euroa taseen edellisten tilikausien yli /alijäämään.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

valtuuston esityslistalle

§ 121

Viranhaltijoiden päätösluettelot ja toimielinten pöytäkirjat

Hallitukselle annetaan tiedoksi viranhaltijapäätökset. Viranhaltijapäätökset ovat pykälän oheismateriaalina.

Päätökset ajalla 25.4.-18.5.2026:

Kunnanjohtaja

- viranhaltijapäätös 3/2026, yritystontin myyminen Tico Autereelle
- viranhaltijapäätös 4/2026; yritystontin myyminen Sonja Hjelmille
- viranhaltijapäätös 5/2026, yritystontin myyminen Petri Vaunuveräjälle
- viranhaltijapäätös 6/2026, asuintontin myynti, Jani Reijomaa
- viranhaltijapäätös 7/2026, asuintontin myynti, Yao Hermann Kouadio
- viranhaltijapäätös 8/2026, asuintontin myynti Rakennus ja Suunnittelu Kekäläinen Oy

Talous- ja hallintojohtaja: ei viranhaltijapäätöksiä

Henkilöstöpäällikkö:

- viranhaltijapäätös 8/2026; Erilliskorvaus lisätehtävistä ja -vastuista 2026: keskustan alueen rehtori ja Kirkonkylän koulun vararehtori
- viranhaltijapäätös 9/2026; Henkilökohtainen lisä (TS) 2026

Hallintosuunnittelija: ei viranhaltijapäätöksiä

Laskentapäällikkö: ei viranhaltijapäätöksiä

Työllisyyspalveluiden päällikkö: ei viranhaltijapäätöksiä

Lisäksi työllisyyspalveluiden asiantuntijalla on mahdollisuus tehdä viranhaltijapäätöksiä, jotka ovat salassa pidettäviä.

Hallitukselle tiedoksi annettavat pöytäkirjat (pöytäkirjat ovat luettavissa kunnan nettisivuilta):

- kunnanvaltuusto 27.4.2026
- sivistyslautakunta 29.4.2026
- elinympäristölautakunta 5.5.2026
- tarkastuslautakunta 5.5.2026
- hyvinvointijaosto 6.5.2026

Ehdotus

Hallitus saa tiedokseen viranhaltijapäätökset sekä toimielinten pöytäkirjat.

Hallitus ei käytä otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Timo Mäkelä poistui esteelliseksi ilmoittautuneena tämän asian käsittelyn ajaksi. Esteellisyyden peruste: Mäkelä on asianosainen. Hallintolaki 28 §.

Esteellisyys
Timo Mäkelä

§ 122

Otto-oikeuspykälä

Hallintosäännön 17 § ja 18 § määrää otto-oikeuden käyttämisestä ja rajaamisesta.

Hallitukselle ilmoitetaan otto-oikeusharkintaa varten vain henkilöstöpäätökset, joilla otetaan henkilö vakinaiseen tai vähintään vuoden kestävään virkaan tai toimeen.

Päätökset ajalla 25.4.-18.5.2026: ei otto-oikeuteen oikeuttavia viranhaltijapäätöksiä.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja

Ajalla 25.4.-18.5.2026 ei ole tehty otto-oikeuteen oikeuttavia viranhaltijapäätöksiä.

Päätös

Hyväksyttiin.

§ 123

Ilmoitusasiat

1. Ennen kokousta
  - Konikallion kaavaan liittyviin kysymyksiin vastaavat kaavasuunnittelija Anna-Maria Niilo-Rämä ja konsultti Ismo Vendelin
  - Elinympäristöjohtaja Ritva Asula-Myllynen ja tilapalvelupäällikkö Harri Jääskeläinen selostavat Heinijärven investointimäärärahan käyttöä
  - Henkilöstöpäällikkö Jyri Lammela selostaa valmistelemissään asioita ja henkilöstöasioita
2. Operatiivisen johtoryhmän muistio 5.5.2026 ja 19.5.2026
3. Kaavatoimikunnan muistio 22.4.2026

Ehdotus

Hallitus saa ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhakukielto

§103, §104, §105, §106, §107, §108, §109, §110, §111, §112, §113, §114, §116, §117, §118, §120, §121, §122, §123

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

Oikaisuvaatimus

§115, §119

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Hämeenkyrön kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä, kello 15.00 mennessä.

Kunnan jäsenen ja kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Hämeenkyrön kunnan kunnanhallitus.

Postiosoite: Härkikuja 7, 39100 Hämeenkyrö

Sähköpostiosoite: kirjaamo@hameenkyro.fi

Puhelinnumero: 03 - 565 23000

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hämeenkyrön kunnan kirjaamosta kirjaamon aukioloaikana ma-pe klo 9.00 - 15.00.

Hämeenkyrön kunta

Härkikuja 7, 39100 Hämeenkyrö

kirjaamo@hameenkyro.fi

Puhelin: (03) 565 23000